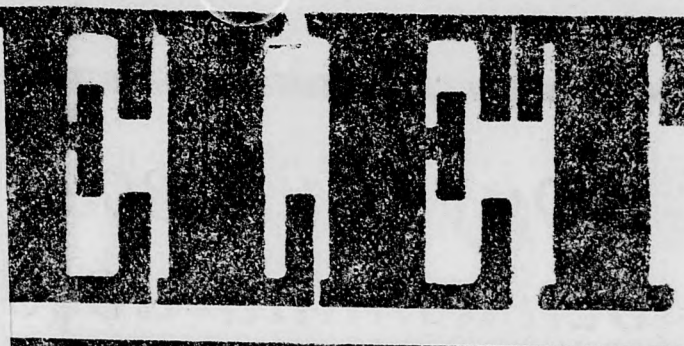

Taxa postala
plátite in num.
No. 224713/229.

Szerkesztőség

10. Telefon: 9-
Havonta 110.
Évre 600, 62
Földre: H-
Félévre 12.
Férfiek díjaz.
KELET az er-
dőség egyetlen
Cikkeink utánnomása, csak a for-
rás megjelölésével engedjük meg.

Dr. Anassetter Robert
Budapest
Dózsa tér 2. l. e

Bérmertelen
leveleket nem
fogadunk el.
— Kéziratok
megőrzését és visszaküldését nem
vállaljuk. Főszerkesztő: dr. Marton
Ernő. Felelős szerkesztő: Jámbor
Ferenc. Bucuresti szerkesztő: Hát-
szegi Ernő, Strada Matei Millo 2.

Vasárnap 1935. nov. 10.
5696. EV. XVIII. EVF.
CHESVAN 14 250 SZÁM

VILAG TURKE

**Győzelem,
vagy nycheusi győzelem?**

Az olasz hivatalos jelentések állandó győzelmekről számolnak be. Vitathatatlan, hogy Észak-Abesszinia legészakibb területein és a déli Ogaden-féltársaságban az olasz csapatoknak fényes sikerült megszállások, helyesebben elfoglalások néhány jelentősebb várost és tartományrészt.

Nem csodáljuk, hogy a könnyen hevülő olasz fasiszta fantázia óriási katonai eredményeként könyveli el ezeket a győzelmeket, amik is inkább, mert valamivel csak kárpótolni kell az olasz népet, amely a háború második hónapjában máris kénytelen volt beletökélni a hústalan napok, a leredukált világiat és a leredukált szénfogyasztás örömeibe.

Anélkül, hogy katonai szakvéleményt próbálnánk mondani a nagy olasz győzelmekkel kapcsolatban, csak azt a megjegyzést kockáztatjuk meg, hogy ezek a győzelmek nem sokat jelentenek egy olyan hadseregnek, ahol az ellenség meg sem kísérelte a komoly ellenállást és stratégiai okokból a nagy fenitokra bázisra ellenállását.

Azt a körülményt sem szabad figyelmen kívül hagyni, hogy az olasz offenzíva megindulása egy teljesen felkészületlen és főleg felszerelés nélküli abesszin hadsereget talált, amely a tankokkal, bombavető repülőgépekkel és gépfegyverekkel szemben lándzsákkal, oszka Mauser-fegyverekkel és a hadi technika vívmányai nélküli próbált szembeszállani.

Az abesszin hadsereg mindössze a szankciók kimondása óta van abban a helyzetben, hogy modern fegyverekkel láthassa el magát s valószínűleg látszik, hogy néhány héten belül a négy félmillió embere a legmodernebb repülőgéppel és hadianyaggal felszerelten fog szembeszállani a könnyű győzelemmel megszerzett olasz csapatokkal.

Azt sem szabad figyelmen kívül hagynunk, hogy az Olaszország ellen megszavazott szankciók csak december havában fogják komolyan éreztetni hatásukat s csak ekkor fognak benitólóg hatni Olaszország gazdasági életére.

Ha mindezeket a szempontokat mérlegeljük, úgy kevésbé lehetünk optimisták az olasz győzelmek végérvénységéről és hatályosságáról, hiszen és nagyon is érthető, ha feltételezzük, hogy az olasz hadsereg abessziniai győzelmét esetleg könnyen változhatnak át — viszonylag rövid időn belül — pyrriusi győzelemmé.

Brodai Zsák unokája

Az mondják, hogy a humor mindig és mindenütt a nagy utazók és sarkkutatók egyetlen nemeses arsusa volt. Ez tartotta bennük a lelket a föld, a népek és az idő viszonytalanságai közepette. Az ismeretlen horizontok, a szűz területek kutatói felszekerés és zavartak lennének, melyek emberek közé kerülnek és a humor az egyetlen fegyver, amelyet az emberi butasággal szemben védekeznek.

Aból az alkalomból is jutott ez, hogy Sven Hedin, a híres sarkkutató és világsiker megfordult Berlinben is. Göbbels természetesen a frakkjába kapaszkodott és allegorikus beszédben dicőse a fjordok emberét, ahol az igazi germán szellem honol. Hitler, Göbbels és Leni Riefenstern számára Sven Hedin a germán faj prototípusa volt, az északi ember, akinek állkapcsai teljesen a hitlerista jel és méretek után készültek.

Sven Hedin hagyta magát megkampós-keresztelni, bálványozni és hallgatót. Göbbels számára ez egyelőre több bizonyíték volt arra, hogy a világsiker egyenesen Votan olimpuszról szállt le a földre. Sven Hedin hallgatót, pipáját zivta, vhsikít ivót és azok, akik alaposabban megfigyelték, mintha fanyar mosolyt láttak volna felvillanni szemében.

Berlinből Ausztriába került a német fajnak ez a megtestesítője. Hihetetlen ünnepek között fogadták. Miklas köztársasági elnök egész napon át hallgatta a tudós Sven Hedin állandos élet történetét.

Másnap felkeresték az újságírók. Sven Hedin kivette a pipát szájából és egészen röviden válaszolt a berlini tömjénezésére.

Berlinben voltam, ahol szürke medvék úgy voltak körül mindenütt, mint egy fehér medvét. Nagyon sajnálom, hogy mint vendég, nem voltam ott, ahol a vendéglátók jövedvét. Most

**Mihalache audienciája után sem tisztázódott
a belpolitikai helyzet**

**Dr. Lupu és Goga Octavian
az uralkodó előtt**

Eredménytelennek bizonyul Mihalache taktikája? Egyes fővárosi lapok szerint gyökeres változások lesznek a nemzeti parasztpárt vezetésében

Bucuresti, november 9. Az Uj Kelet tud.) Mihalache hatalmas érdeklődéssel várta audienciája lezajlott anélkül, hogy a belpolitikai helyzetben bekövetkezett volna a tisztulás, amelyet ettől az audienciától vártak. Ellenkezőleg: az előttünk fekvő jelentések szerint a helyzet még jobban komplikálódott, mert most már nemcsak a kormány és a nemzeti parasztpárt között áll a harc, hanem — egyes verziók szerint — a nemzeti parasztpárt vezetésén belül is kiújultak a régi ellentétek, amelyek minduntalan megbénítják a párt akcióképességét.

Bevett szokás, hogy politikusok nem nyilatkoznak a nyilvánosság számára a királyi audienciákon történetekről. A nemzeti parasztpárt vezére, aki egy és háromnegyed óráig tartózkodott az uralkodó dolgozó szobájában, kihallgatása után két rövid és egymásnak merőben ellentmondó kijelentésre szorítkozott. Mihalache egyrészt emondotta, hogy meg van elégszve az audiencia eredménnyel, másrészt közölte, hogy nem történt semmi, ami megváltoztatná volna a nemzeti parasztpárt vezetésének a november 14-i gyűlés megtartására vonatkozó elhatározását.

Lupu dr olyan szerepet kezd játszani, mint aminőt Valda Sándor vitt a nemzeti parasztpártban a numerus valacicusshoz való lecsatlakozása előtt.

A fővárosi politikai körökben behatóan foglalkoznak ezekkel a jelenségekkel, amelyekhez a fantázia a legkülönösebb kombinációkat fűzi. Így egyes lapok tudni vélik, hogy Mihalache taktikájának esetleges kudarcát könnyen vezetőségvátozást idézhet elő a nemzeti parasztpártban. Ebben az esetben Maniunak ajánlanák fel ismét a párt elnökségét. Egészen bizonyos azonban, hogy Maniu ezt a tisztséget visszautasítaná. Ebben az esetben dr Lupu személye kerülne előtérbe, akinek igen jó összeköttetései vannak a legfelsőbb fórumokhoz és aki lehetővé tudná tenni a párt uralomra jutását. A Credin-a szerint

Lupu elnökké választása esetén Maniu Valda Sándorhoz fog közeledést keresni. Alkötőg erőlt szó Maniunak Mironescuval folytatott hosszas megbeszélésén.

Mironescu, ismeretesen, nem vesz részt az aktív politikában, de személyileg a legjobb viszonyt tarja fenn Valdával. Ezek a hírek, amelyek a belpolitikai élet meggyorsult ritmusában születtek meg, természetesen megerősítésre szorulnak.

Mihalache péntek esti audienciája után Maniu, Lupu, Madgearu, Calinescu és a párt elnök között ismételt tanácskozások folytak. A Curentul szerint: nemzeti parasztpárti körökben optimista hangulat uralkodott. Mihalache még az este folyamán felkereste Titulescut, akivel újabb egyórás tanácskozást folytatott. Titulescunál a nemzeti parasztpárt vezére Lupu dr-al találkozott, aki vacsorára volt hivatalos a külügyminiszterhez. A nemzeti parasztpárt vezetősége szombat délután ismét összeült.

Délután négy órakor dr Lupu jelent meg audiencián az uralkodó előtt, majd öt órakor Goga Octavianra került sor.

Ezalatt a kormány tagjai Tatarescu elnöklete alatt minisztertanácsra ültek össze, amelyen a miniszterelnök beszámolt a Resita-Copsa Mica és Cugir üzemekkel kötött hadifelszerelési szerződésekről, majd végéig megállapították a parlament őszi ülészakánának munkaprogramját. A minisztertanács után Titulescu jelent meg hosszú audiencián az uralkodó előtt. Hétfőn a király elnöklete alatt újabb minisztertanács lesz, amelyen miniszterek beszámolnak a parlament elé kerülő törvényjavaslatokról és megszövegezik a trónbeszédet.

Bucuresti, november 9. A Tempo jelentése szerint Duesti-Ciopea községben a hatóságok házkutatást tartottak a nemzeti parasztpárt helységében, ahol fegyvereket és muniációt találtak elrejtve. Branzoiu volt nemzeti parasztpárti primár nyomatlanul elült a községből.

Amennyiben Mihalache kihallgatása során ha nem is biztosított, de legalább halvány utalás: hallott volna a kormány közelebbi távozásának, vagy a nemzeti parasztpárti vélemények alaposására vonatkozólag, úgy minden bizonnyal nem lett volna többé szükség arra, hogy a nemzeti parasztpárt november 14-én a hatósági tilalmak ellenére és minden bizonnyal áldozatokot kívánó erőfeszítések árán próbáljon kormánybuktató gyűlést tartani.

Ebből a szempontból úgy látszik nem hozott változást a Titulescu-Mihalache megbeszélés sem, bár a külügyminiszter állítólag kérte volna Mihalache-t, hogy tekintsen el a november 14-i demonstrációtól.

Szombat délután négy órakor dr Lupu fogadta audiencián az uralkodó. Ez a tény megerősíteni látszik azokat a híreket, amelyek: egyes lapok Lupu dr és a nemzeti parasztpárt vezetősége közötti nézeteltérésekről és a parasztpárti vezér külön akcióiról hoztak forgalomba. Egy kvázi forradalmi párttal, mint aminő a nemzeti parasztpárt, amely a paraszti állam jegyében struktúráisan át akarja alakítani a román állam berendezkedését és szembeszállni egy kormánytilalommal — nem volna szabad megtörténnie annak, hogy a párt vezére után külön kihallgatás jelenik meg az alvezér, aki esetleg más álláspontot képvisel a legfelsőbb fórum előtt. Ebből a szempontból egyesek szerint

azonban megmondhatom önöknek. A nagyapám német zsidó volt és Brodi Zsáknak hívták.

Ezután Brodi Zsák unokája fogai közé bökte pipáját és elhallgatott.

A néhány szó, amellyel megrajzolta a náci-

rendszer karrikaturáját, a legtisztább, legősibb humor.

Mert a humor: a könnyeken át való mosolygás.

És Sven Hedin humoros megjegyzéséhez tragikusan sok könny tapad.

„The Jewish Colonisation”

Azok a nyugateurópai zsidó vezetők és filantrópok, akik ezt a tisztes multu szervezetet megteremtették, hogy a szerencsétlenül telegezett kelet-európai zsidó tömegek egy részét produktiválják a mezőgazdaságban és földmunkába gyökerezék be az antiszemita hullámok által állandóan vándorlásra kényszerített tömegeket, — bizonyára nem gondoltak arra, hogy az intézmény, amellyel ők az antiszemitizmus levezetését és enyhítését vélték szolgálni, valaha is féltelmes agitációs eszköz lesz az antiszemita kezében. Az antiszemitizmus sohasem kereste a logikát és ordító belső ellentmondásainak tragikomikumától sohasem engedte zavartatni magát. Az azonban, ami most Romániában a Jewish Colonisation Association körül történik, még az antiszemita misztifikáció történetében is különleges helyet vindikál magának.

Rekapituláljuk röviden az eseményeket.

Az ICA megkérvényezte és a liberális kormány minisztertanácsa határozattal engedélyezte, hogy a Londonban székelő zsidó szervezet Chisinauban fiókot létesítsen és a kisiparosokat olcsó hitellel, a mezőgazdák pedig vetőmaggal és mezőgazdasági gépekkel lássa el. Ha az ICA segítségével első sorban a szerencsétlen beszarabiai zsidó egzisztenciának is szót, a román nemzetgazdaságnak kettős haszna is származik ebből a műveletből: egyrészt az ICA fontjai a jegybank súlyos deviza-gondjain enyhítenének, másrészt pedig a felkarolt zsidó munka produktivitása jövőleg hat ki az egész beszarabiai gazdaságra. A jobboldali demagógia számára ezek a hazafias szempontok természetesen a jelentéktelenség zsugorodnak össze ama korlátlan agitációs lehetőségek mellett, amelyeket egy külföldi zsidó szervezetnek az országban való megjelenése nyújt. A vérvád terjesztésben specializált lapok: a „Porunca Vremii” és a „Tara Noastra” (Goga organuma), már hetek óta ütik a nemzeti veszedelem nagydobját a Jewish Colonisation Association körül. Meghamisítják az ICA szikre szabott beszarabiai rendeltetését és körülhordozzák a véres kardot, hogy a külföldi zsidó töké fel akarja vásárolni a beszarabiai román parasztok földjét, hogy ezen a területen „egy második Palesztinát” teremtsen meg.

A szélső jobboldali organumok üvöltésében, ha tompítottabb hangon is, bekapcsolódnak lassan az összes nacionalista organumok. Tegnap az Unversul, ma pedig a Curentulban maga a lap főszerkesztője: Pamfil Seicaru vezérelkezik az ICA veszedelméről, mert a most folyó és főleg a zsidóság bőrére történő hazafias versenyfutásban senki sem akar lemaradni. Pamfil Seicaru a következőket írja a Curentulban:

„Természetesen, senkisé akadályozhatja meg egy filantropikus szervezet tevékenységét, amely segíteni akarja az élet esetenél, vizsgálja a szenvedőket és támogatja a nélkülözöket. Az ICA akciója fényes bizonyíték, a mindenütt élő zsidók példás szolidaritásának, amely évszázadokon töri keresztül magát, amelyet nem gyöngítenek a különböző életformákhoz való alkalmazkodások, a meganyi államban vitt különböző egzisztenciák. Ez a szolidaritás olyan nemzeti egyseget határoz meg, amely büszkén hivatkozhatik egy háromezer éves öntudatos nemzeti folytonosság érdemére. Ezt a filantropikus művet azonban különösképpen a Jewish Colonisation Association vállalta, az a szervezet, amely megkapó energiával dolgozott azon, hogy a palesztinai Otthonban juttassa fedél alá mindazokat a zsidókat, akik ellenesleges légkörökben magára hagyottnak érezték magukat, mindazokat a zsidókat, akik nem érezték többé jól magukat egy olyan országban, ahol nagyobb számban való jelenlétük irritálta az autochton elemet.

Am ahelyett, hogy kizárólag jótékonyági tevékenységre szorítkozna (kórházak, menhelyek, ösztöndíjak szegény zsidó gyermekek számára), vagy elősegítene a zsidóknak Palesztinába való kivándorlását, — a Jewish Colonisation Association arra kéri engedélyt, hogy tisztán gazdasági természetű támogatást nyújtson. Az ezt engedélyező minisztertanácsai jegyzőkönyv szerint a támogatás egyaránt szól a kisiparosoknak és mezőgazdák-nak. Filantropikus tevékenység és hitelnjutás nem igen egyeznek; de ha a zsidó iparo-

Capitol Mozgóban Világsiker!

PEER GYNT

IBSEN remekműve filmen! Zeneje: Griegtől

Főszereplők: HANS ALBERS, OLGA TSCHECOWA

E gyönyörű film cselekménye: Norvégiában, Afrikában és Egyiptomban játszódik. A film előtt: Uj világhírűd.

A Capitol következő újdonsága: **SHIRLEY TEMPLE** A kis ezredes

MUNKAS MOZGÓ

Vasárnap 3, 6 és 9, hétfőn, kedden 6 és 9-kor
Dupla műsor! Egy helyár!

Az ügyvéd dilemmája

Főszereplők: William Powell és Myrna Loy.

Kétarcu Woronzefi

Főszereplők: Brigitte Helm és Albrecht Schönmals.
Helyárak: 10 és 12 lej.

sok támogatása kevésbé szembeszökő is, jogos aggodalommal tölti el az a hangsúlyozott gond, amelyet a beszarábiai zsidó gazdákkal szemben tanúsítanak. És eme megannyi gyanupert kiváltó gondot különösen furcsává teszi, hogy zsidó földművesek nem is léteznek. Itt-ott elszórva akadhatnak talán egy-egy; de bármilyen erőteljes és bármilyen sietős volna a zsidók szolidaritása, nem indul el Londonból egy oly fontos szervezet, mint a Jewish Colonisation Association, hogy ennyire gondját viselje néhány Beszarábiában elszórt földesgazdának. A zsidó mezőgazdasági hitel és támogatás megjelenése egy nemlétező zsidó földműves lakosság számára egybe esik egy a parasztságot demoralizáló krízissel, amely hajlamossá teszi őket arra, hogy eladják földjüket. Nem tudom, vajon azok a hírek, amelyek a zsidóknak román parasztoktól való földvásárlásairól szólnak, igazak-e? Bizonyos azonban, hogy ezek a híresztelések a legrovidebb időn belül megvalósítottak lesznek. Mit jelent Londonban egymillió lej — körülbelül egymillió font — a gazdag és áldozatkész Jewish Colonisation Association számára, amely Palesztinában mesébe illő összegekkel fizetett meg minden, az araboktól vásárolt; tenyérnyi földterületet?

De hát egymillió angol fonttal több, mint százezer hektár földet lehetne megvásárolni és tízezer zsidó mezőgazdasági egzisztenciát lehetne megalapozni!

Es az elgondolásnak és megvalósításnak a gyors ritmusa mellett arra fogunk ébredni, hogy a román parasztok bolygós vándorok lesznek az országban, céltalanul tévelygő ármány, akik majd munkát keresnek, hogy szolgákként vezekeljék földjük eladásáért. Megengedhető Beszarábiának az ICA által való kolonizálása? A román föld nemzeti tulajdonjogának címe indokolja az állam nemzeti jellegét; ha engedik a román elemet kitépni a rögből, úgy kitépik Beszarabia földjéből a román állam nemzeti indokolásait.

Az Univerzal szerint zsidó küldöttség a belügyminisztertől engedélyt kért arra, hogy Szovjetországra maradt rokonok repatriálásának az országba. Olyan összefüggések ezek, amelyek megannyi aggodalomra adnak okot. De kérdem: ha a kormányban nincs ideje olvasni az ICA filantropikus szárdékai között, a felvilágosodott zsidók, azok a zsidók, akik tisztán látják, hogy mennyire feszült az ország légköre, hogy hogy nem szállnak szembe az ICA ily meggondolatlan benyomulásával? Szükség van talán még az atiszemita szélsőség kihangsúlyozására? Ennek az országnak nem lehet nyugalma? Feje nincs már senkinek? Tartásuk figyelemmel az ICA megjelenését és kövessék nyomon a nacionalista agitációk fokozódó lendületét.

Itt bezárjuk a szokatlanul hosszú idézetet, amely azonban fölöttébb tanulságos. Ez a cikk ugyanis az enyhébb megnyilatkozások közé tartozik, mert egy látszólagos jóindulat ürügye alatt a sorok között uszít csupán. A többiek azonban a valósággal tájékozottak. Holott a tényleges helyzet az, hogy Beszarábiában a katasztrófális szárazság folytán tízezreket fenyeget az éhhalál és a kormány égisze alatt nyilvános gyűjtés folyik a beszarábiai inszések számára, melynek első adakozója maga az uralkodó volt. Azok, akik az ICA segélyakcióját megszervezték, abból a nem egészen indokolatlan elgondolásból indultak ki, hogy az ugyancsak éhhalállal fenyegetett beszarábiai földművesek és kisiparosok minden támogatás nélkül maradnak, ha valamelyik zsidó szervezet nem nyulna a hórcu alá. Szemszemdedt viátlanság az, hogy Beszarábiában csak itt-ott elszórtan él egy-egy zsidó földműves; a valóság az, hogy ezen a területen még a cári uralom alatt kolonizáltak zsidókat és mintegy 50-60 ezer zsidó lélek él földművelésből. Kizárólag ezek támogatására szól az ICA akciója és zsidó földvásárlásokról egy pillanattal sem volt szó.

Az ugynevezett nacionalista sajtó azonban, amely évek óta szeméret veti a zsidóságnak inproduktív voltát és követeli szabad foglalkozásokból való eltávolítását, nem kisebb hazafias felbuzdulással tiltakozik az ellen is, hogy a zsidók produktív munkával próbálják megkeresni kenyérüket. A zsidó hazáruól lesz, ha vagyoniának roncseit át akarja menteni Palesztinába, itt azonban tiltakoznak az ellen, hogy egy külföldi zsidó szervezet megmenekítse az éhhaláltól.

Mert az antiszemitizmus sohasem hagyta magát logikai problémáktól zavartatni és a zsidóságnak alkalma volt alaposan megajánlania a számüzetésben, hogy a történelem hatóerő vele szemben mennyire a vak ösztön utjain mozognak. (K)

Hogyan ünnepelték meg Bucurestiben a milliárdosok klubjában a bolsevik forradalom 18. évfordulóját

Francia pezsgő, ékszer, káviár, melegházi virágok, jazz, tábornokok, milliárdosok, hercegek és márkik ünnepelik Stalint

Bucuresti, november 9. Moszkvában zárásokban vonul el a vörös hadsereg a szovjet ura, Stalin előtt. A hivatalos „Izvestia” ünnepi cikkét így fejezi be: „programunk sarkalatos pontja a hazai védelme...” Roosevelt üdvözlő táviratot meneszt Kalinnának, a Szovjet központi végrehajtó tanácsa elnökének.

A szovjet fényes keretek közepette ünnepli meg a vörös forradalom 18-ik évfordulóját Moszkvában s az egész világon.

Ebből az alkalmából a bucuresti szovjet-követség is ünnepelni fog és arról volt szó, hogy Ostrovski követ teherautón járja be a külvárosokat s élelmet meg ruhát oszt szét a nyomorgóknak.

A külvárosi séta azonban elmaradt. A bucuresti követség sokkal kellemesebb helyen és körben ünnepelt meg a bolsevik forradalom 18-ik évfordulóját.

A szosszén az I-ső Sándor (cár) fason van a híres „milliárdosok klubja”. A tatárfeji Ostrovski és fehér mousselin ruhás, ékszerekkel földszített felesége az aranyozott oszlopos, ragyogó termekben fogadták a fővárosi társaság krémjének gratulációját. Mintegy husz magasrangú tiszt, közöttük Angelescu, Samsonovici, Stefanescu Amza tábornokok, fényes egyenruhájukban, a diplomáciai kar rendjelekkel ékesítve, Grigore Filipescu, a konzervatív párt elnöke, aki csak franciául hajlandó racscolni, Madgearu, dr. Lupu, Franasovici, Titulescu, Inculeț... De a proletár-forradalom ünnepeléséről nem maradhatnak el a nagytöke képviselői sem. A milliárdosok klubjában otthonosan mozog Ausnit Max, újabban Károly. A bolsevik diploma és a milliárdos hosszan és bensőséges melegséggel rázzák egymás kezét, miközben Madgearu és Franasovici gyönyörködve legeltetik szemüket vöröshajú keresztfiukon. Ausnit hosszan gratulál.

— Fogadj legőszintebb szerencsekívánatomat e nagy nap alkalmával...

Dr. Lupu oldalba löki Franasovicit:

— Nézd Riki, a keresztfiad hogy összelegetett a házigazdánkkal.

— Miért ne? A munka és a töke meg kell férjenek egymással...

Ausnitné, a szép és ragyogó Pordea leány.

Ostrovskinnal beszélget. Az orosz megbízott felesége távolról sem olyan egyszerű és puritán, amilyennek eleinte látszott, amikor Bucurestibe érkezett. Mintha a cári udvarból került volna ki, elegáns, karsu fiatal asszony, aki nem marad el a divatot illetőleg a kapitalista országok hölgyei mögött. Ajkát dusan és hozzátértéssel látta el ruzsával, haját divatos frizurába fonta Dortheimer a Victoriáról, ékszerait még Ausnitné is megcsodálja.

A fényes estélyen az állambiztonság is képviselti magát Eugen Bianu vezérigazgatóval és Gabriel Marinescu prefektussal. Jelen van Bibescu herceg, Nagy, magyar követ s az egész diplomáciai kar, Valerio de Valeri pápai nunciust és Poklievski Koziel, volt cári követet kivéve.

Es Ausnit nem az egyedüli nagytöke, aki eljött hódolni és hódolatot fogadni a „vörössök” bukaresti képviselőjéért. Itt van Ottó Siern, az Astratól, Osiceanu, a Creditul Minier vezére, Pillidi, a Banca Româneasca, Stefanescu, a Banca Naționala igazgatója...

A legkitünőbb jazz játszik s a párok tangoztatnak. A büffénéll Stalint és Kalint éltetik. Drága „Poltovski” porcellánokban és kristályokban Cordon-Rouge pezsgőt, valódi mandzsuriai káviárt szolgálnak föl a milliárdos klub piros livrés inasai. Az 1918-iki forradalomra már csak a piros livrék színe emlékeztet. Egy inas földig hajolva tartja ezüst tálcaon Ostrovski Mihály előtt a habzó francia pezsgőt s az „elvtárs” főlényes gesztussal emeli exellenciássa vált ajkához a hűs italt.

A termeket üvegházakból hozott drága nővények díszítik. D'Ormesson márkis elegáns gesztussal invitálja tangozó Ostrovski Mihályt.

Madgearu a nemzeti parasztpárt vezértükára és Inculeț belügyminiszter már egy álló órája vitatkoznak egymással. Végre találtak egy semleges helyet a szovjetkövetség ünnepélyén, a forradalom évfordulóján, ahol a november 14-iki gyűlésről tárgyalhatnak.

Meg kell adni, a forradalom mérföldes lépékekkel halad előre... A nagytökével, a szigancával, a tábornokokkal, a kapitalista államok diplomatáival ünnepelteti magát. (—del)

Aranyhintón vonul be Athénbe november 17-én II. György Görögország királya

Egy londoni szerény szállodai szobából kerül vissza az exkirály a görög trónra

Athén, november 9. II. György, Görögország királya vasárnap, november 17-én vonul be Athénbe. Kondylisz tábornok miniszterelnök és kormányzó külön miniszter közti bizottságot küldött ki a bevonulás programjának részletes kidolgozására. A cirkáló, amely az uralkodót hozza, a phaleroni kikötőben vet horgonyt s a kikötőből

az uralkodó aranyhintón vonul be a fővárosba.

A görög vizek határán az egész görög flotta felsorakozik s a király cirkálója a hadihajók kíséretében vonul be a phaleroni kikötőbe. A görög légiflotta állandóan a cirkálók fölött fog keringeni és babércsokrokat dob le a hajóra. Phalerontól Athénig az ország összes helyőrségeiből alkotott díszőrség áll sorfalat.

Rögtön a király megérkezése után a Kondylisz-kormány beadja lemondását, a lemondás azonban csak formai lesz, mert II. György azonnal újból Kondyliszt bízta meg a kormányalakítással. Az új miniszterek névsorának benyújtása előtt Kondylisz tábornok emlékiratot ad át a királynak, hogy hívják össze azonnal rendkívüli ülésre a nemzetgyűlést és tegyék fel szavazásra az új kormányprogramot. Amennyiben a szavazás nem hoz többséget a Kondylisz-kormányának, akkor a miniszterelnök az alkotmány felfüggesztését és a parlamentáris rendszer megszüntetését akarja javasolni az uralkodónak. Politikai körökben nem hiszik, hogy ez az eset bekövetkezik, mert a nemzetgyűlés kétségkívül bizalmat szavaz Kondylisznak.

II. György király személyéről a széles néprétegek egyébként meglehetősen keveset tudnak. Annak idején a fiatal király csak néhány hónapig uralkodott, úgyhogy nem volt alkalma megmutatni képességeit.

Lemondása után az exkirály hosszabb ideig Bucurestiben lakott, miután felesége, Erzsébet román királyi hercegnő a román királyi család tagja. Az év legnagyobb részét a Calea Victoriein fekvő királyi palotában töltötte s csak nyárra utazott egy-két hónapra Angliába. Később elvált feleségétől s 1933-ban végleg Angliába költözött, ahol a Dowerstreet egyik szerény szállodájában lakott, titkára és öreg komornyikja társaságában. Minden idejét a görög politikai élet tanulmányozásával töltötte. Téli néha egy-két hétre Párisba utazott, tavasszal pedig Firenze volt a kedvenc tartózkodási helye. Firenzében lakik nővére, Károly román király elvált felesége s itt nyugszik atyja, Konstantin király és anyja, Zsófia királyné is. Konstantin király és Zsófia királyné koporsóját a monarchia restaurálása után most hamarosan hazaszállítják Athénbe.

Az Országos Zsidó Párt Clujj Tagozatának

Str. Saguna 7 sz. alatti jogvédő irodájában vasárnap, november hó 10-én déli 1/2-1/2 óra között dr. Lebovits Gyula, hétfőn, november hó 11-én déli 1/2-1/2 óra között dr. Hermann Dezső tart inspekción.

Vége itt a segítség!!

JAWOL

az egyetlen biztos hatású szer Reumatikus bántalmak

idegesség, gripa és hűlés ellen

Kapható minden gyógyszerárban.

1 doboz 3 tablettával Lei 9

Lovag Max von Anchauch Clujon

A Keren Hajjeszód mind szélesebb körökben mozgat meg a zsidó országépítés szolgálatában. A cluji Keren Hajjeszód akció sikerének biztosítására olyan személyeség ajánlott fel szolgálatait, mint lovag Max von Anchauch, a köztisztletben álló nagyiparos és Moritz Geiger, a bucovinai cionista szervezet egyik kiválósága. Lovag Max von Anchauch, akinek a nevét a zsidóság világvizonylataiban is általánosan ismerik, a Jewish Agency counciljának tagja és a bucovinai Keren Hajjeszód elnöke. Anchauch lovag, aki több nagyvállalat irányítója, minden időben módot talált arra, hogy tehetség és tekintélyt az összszidóság érdekében gyűmölcsöztesse. Cluji látogatását is kizárólag a zsidó közösség szolgálatába kívánja lovag Anchauch állítani. Rendkívül kiterjedt összeköttetései folytán a világ zsidóságának helyzetéről kíván áttekintést adni azoknak a köröknek, melyek társadalmi és gazdasági helyzetükkel fogva eredményesebben tudnak előmozdítani a zsidó országépítés munkáját.

Lovag Anchauch társaságában érkezik Clujra Moritz Geiger ezidei Keren Hajjeszód delegátus, aki már eddig is rendkívül sikeres munkát fejtett ki a cionista alapok bevételeinek növelése érdekében. Moritz Geiger egyike azoknak a cionistáknak, akik már a háború előtti cionista életben is nagyon aktív részt vettek. A bucovinai cionista mozgalom sok alkotása földköz Moritz Geiger nevéhez, aki hosszú és eredményes publicisztikai működését kizárólag a cionizmus szolgálatába állította.

— Ezer marxistát tartóztattak le Bécsben. Bécsből jelentik: A rendőrség tegnap egy marxista szervezetet leplezett le, amelynek tagjai a közúti villamos vasut tisztviselői és munkásai sorából kerültek ki. Több mint 1000 embert tartóztattak le.

30 ÉVES HÖLGYEK
ápolják és öröszök arcuorruk tuességét.
Még nem késő!
Friss arcszín legbiztosabb jele a fiataliságnak. Egy nő lehet 40 éves, vagy több is, de ha megőrzi arcából simaságát, hamvaságát, mindig fiatalnak fog látszani és vonzóerővel fog bírni.

A gondos ápolás szépít!
Szabály: Esténként mossa arcát a LETON szappan krémszerű habjával. E gyengéden ható krémes habot hagyja arcán néhány másodpercig. Utána öblítse le bő melegvízzel, majd közvetlenül hidegvízzel. Ez az egész. Másnap reggel friss, bárszonyosan üde arc fogja a tükörben mosolygva üdvözölni. Ezen módon kezelve az arcot, többet és mint bármely kura: különösen, ha este lefekvés előtt alkalmazza. A LETON-szappan hatását nagyszerűen fokozza az eredeti LETON arcej és LETON puder!

Beszerezhető 22 lejért minden gyógyszerárban, illatszertárban és drogeriában, valamint a főraktárban: Parfumeria Royal Oradea Sas-passage.

Amíg egy karrier eljut odáig...

Hogyan lett Jean Th. Florescuból madridi követ

Bucuresti, november 9. Jean Th. Florescu, a demokrata liberálist párt elnökét, a kormány madridi követévé nevezte ki. A kinevezés általános meglepetést váltott ki a belpolitikai körökben, ahol Jean Th. Florescu politikai tevékenységét már régóta nem veszik egész komolyan.

A politikai életben a régi, demagógokat képviselő népszerűen „Tehasnak” nevezett Florescu, aki véletlenül lett Jonel Bratianu igazságügyminisztere. Jean Th. Florescu az a román politikus, akinek a számlájára a legtöbb tréfát üzik, akinek a nevéhez a legtöbb politikai anekdóta fűződik, akivel a legtöbb rossz viccet gyakorolják a sajtóban, a kávéházakban és klubokban.

A Florescu-féle liberális demokrata párt egyébként nem komoly ellenzéki szervezet s vagy 15—20 személyes jóbarátján kívül Conu Tehas csak azokat tekinthette híveinek, akiket, mint násznagy megeskett, vagy mint keresztapa tartott szentelt víz alá. Ő és Trancu Jasi azok a román politikusok, akik a legtöbbet, a legunalmasabban s a legbanálisabb bombasztokban beszélnek. Ezzel szemben mindig és bárkivel szemben lojális volt s tulajdonképpen ennek köszönhető a liberális pártból való kizáratását is...

Ott, ahol senki nem jelenik meg estélyi ruhában „Conu Tehas” magas cilindereben diszeleg. Sehonnai nem hiányzik s ahol nem zárkoznak el előle, kivág egy hosszú beszédet.

Ezzel a metóóduddal sikerült elérnie, hogy tiszter válasszák meg képviselőnek s így immár jogszerűen szenátornak proklamálták.

Bucuresti külvárosainak politikusa, minden utcagyermek ismeri, ennek ellenére a főváros hátulján volt vele szemben s választások alkalmával 70—80 szavazattal kellett megelégednie.

Mániája volt lapokat kiadni. Az utóbbi 4—5 év során négy lapot alapított s a névjegyen most feltünteti: az „Omul Liber”, „Politica” stb igazgatója.

Mint pártvezér bejegyeztette magát az igazságügyminisztériumban működő választási bizottságnál s miután különböző, fantasztikus agyafurtságok révén sikerült magát megválasztatnia, hol a lakók, hol az adósok, hol kamateles, hol a háborus károsultak szövetségével kötött kartell útján, a parlamentben majdnem naponta szót kért s a sajtó kénytelen-keletlen regisztrálta: a disszidens liberálisok nevében Jean Th. Florescu...

Dinu Bratianu ötlete volt állítólag elküldeni Madridba. — Don Quichotte országában a maga elemében lesz...

Dinu Bratianu hozzájárulása azonban még nem volt elegendő. Titulescunak is bele kellett egyeznie a dologba. Itt is szerencséje volt Conu Tehasnak. Valamikor régen iskolatársak voltak, s mint házassági ügyekben specializált politikus, Titulescu is ő házasította össze a feleségével. A külügyminiszternél még így sem ment elég könnyen. Jean Th. Florescu utána utazott külföldre, hol Bad Gasteinban, hol Genfben, hol más városokban üldözte hó kívánságával. S a jószívű Titulescu végül is engedett. Hiszen a követ mellett ott van a követségi tanácsos, a titkár, az at-tasék... S különben is Tehas bátya nem tud spanyolul, úgyhogy rossz szolgálatokat

semmiesetre sem tehet az országnak. Szegény embernek sok öröme nem lehet a kinevezésben. A fővárosi sajtó amióta kinevezték, csak az ő kontójára gunyolódik, hol torreadornak öltöztetik, aki a bikáival viaskodik, hol Don Quichottenak, aki a „pártjával” viv szelmalom harcot...

S beszámolnak róla, hogyan bucsuzott Batiste uccai lakásán a párttól (tizenketten voltak jelen) s hogyan köszönték meg a hívek az országnak eddig hozott „áldozatokat” s a legnagyobb „áldozatot” amelyet most hoz azzal, hogy Madridba utazik.

Ujságírói körökben beszélnek: az öreg ar kényeskedve panaszkodott néhány nappal előbb, hogy megkérdése nélkül nevezték ki madridi követnek s hogy ez nem más, mint gonosz tréfa, amelyet Nicu (Titulescu) barátja üz vele...

Valahogy Titulescu fülébe jutott a dolog s amikor a külügyminiszter a Gara de Nordon megpillantotta a cilinderes Jean Th. Florescut, mosolyogva kérdezte: Na, mi az Madrid? Tán valami baj van?

Néhány nappal előbb szülei sírját ment meglátogatni, a moldvai havasok között levő egyik városkában, amely egyuttal szülővárosa is. Jóbarátjainak meghatódva mondotta el:

— Mielőtt Madridba utazom, elmentem imádkozni szüleim sírjához.

Ezen útja alkalmával az étkező kocsi-ban megpillantotta Anton Bibescu herce-

THIOSEPT

szappan

egyetlen a maga nemében!

Csak az egészséges bőr szép. Minthogy azonban a bőr bizonyos részei az elemek állandó hatásának vannak kitéve, a bőr gondos ápolási követel meg. Ísítsa meg arcát minden reggel és este Thiosept-szappannal! Thiosept-szappan abban különbözik az összes többi szappantól, hogy teljesen hiányzik belőle a szód. Azonkívül Thiosept tartalmaz, a kiváló kőolajat, amely elismeri szer viszketés, mifesszer, pattanások stb ellen.

Thiosept

AZ ÖN BŐRÁPOLÓ SZAPPANA, THIOSEPTET TARTALMAZI!

get, a volt madridi követet, akit visszahívtak a spanyol köztársaság fővárosából. Spanyol, olasz, délamerikai lapokat olvasott. Jean Th. Florescu nem merete megszólítani. A herceg viszont rangon alulinak találta...

Igen ám, csak hogy beszélhet a világ szája: most hogy a Monitorul Oficial leközlötte „Conu Tehas” madridi kinevezését. (—del)

SELECT MOZGÓ

Csalj meg drágám

zenés vígjáték FRANZ LOTHAR darabja után, főszerepekben: MAURICE CHEVALIER, MERLE OBERON.

URANIA MOZGÓ

Asszony a vonaton

FANNY HURST világhírű regényének filmváltozata, főszerepekben: CLAUDETTE COLBERT.

Ausztria a hitleri antiszemitizmus nyomdokán

Antiszemitizmus a bécsi városházán — Schmidt páter zászlóbontása a „zsidó kulturhatás” ellen

Bécs, november 9. Néhány nappal eelőtt közölte az Új Kelet, hogy Bécs városának szállítási körüli egyre nyilvánvalóbbá mutatkozik az antiszemita tendencia. Dr Kresse helyettes polgármester, akinek a hatáskörébe tartozik Bécs város beszerzési reszortja, egyre lepleztleleb-ből nyilvánítja a zsidókkal szemben való rosszszisztemét. Legutóbb egy iparosok által látogatott gyűlésen többek között a következőket mondotta dr Kresse:

„Mi csak tisztességes embereket veszünk sorainkba és nehezen fölépített házunkat tiltstán akarjuk tartani. Ha a Gewerbebund nem akar zsidókat felvenni sorába, akkor ez azért van, mert nem kívánunk olyan elemeket, akik csak azért jönnek hozzánk, hogy egy állami, vagy községi szállítást nyerjenek el! Elvégre a régi céh-könyvekben sem találkoztunk ilyen nevekkel.”

A gyűlés lefolyásáról az Österreichische Gewerbezeitung tudósítást közöl és szószertint hozza az antiszemita alpolgármester beszédét. A beszédhez Robert Stricker a Neue Weltben a következő megjegyzéseket fűzi:

„A régi céh-könyvek bizonyára érdekes dokumentumok és az ellen nem lehet semmi ellenetvésünk, ha magasállású köztisztviselők a disznóbőrbe kötött foliások tanulmányozásába merülnek el, hogy gazdagítsák történeti ismereteiket. Azonban közéleti funkciókat a jelenben mégsem szabad ilyen állásba lévő férfinek gyakorolnia. Régi céh-könyvek nem szolgálhatnak irányadóul. Errenézve egyetlen könyv van, amelyre különben esküt is tettek az összes közéleti hatalmasságok és funkcionáriusok. Ez pedig: az alkotmány!”

A cikk megjegyzi, hogy akiket nem vesznek fel a bécsi Gewerbebundba, azok ki vannak zárva a gazdasági élet legfontosabb ágazataiból.

Schmidt páter akciója

A Neue Welt egy másik cikkében foglalkozik az osztrák sajtó egy részének a kísérletével, amely az osztrák kulturpolitikában újításokat akar bevezetni és amely máris a „zsidóság bomlasztó szelleméről” szóló frázisokat hajít a tömeg közé. Ez a sajtó a keresztény konzervatív körök érdekeit szolgálja és újabb erős antiszemita irányzat. Egyik harcosa ennek az irányzatnak Wilhelm Schmidt páter, egyetemi tanár, aki több ízben tiltakozott az ellen, hogy a zsidók a kulturális intézmények egy részében „tultengenek.”

Ez természetesen nem felel meg a valóságnak. Az iskolákban egyetlen állami zsidó tanítót nem neveztek ki, a vidéki sajtóban alig dolgozik néhány zsidó, a bécsi újságok pedig ugyyszólván gleichschaltolt sajtótermékek. Ami a színházat illeti, a Burgszínház és az Opera állami ellenőrzés alatt áll és a többi művészeti intézmény is német és keresztény vezetés mellett működik. A páter jelszavai és propagandája tehát valótlanságokon alapul. Néhány év óta Bécsben és Ausztria többi városaiban a zsidó kultúrát főleg a cionisták és a régi zsidó kulturintézmények reprezentálják, úgy, hogy a német kulturéletet az osztrák zsidó intellektuelek semmilyen formában nem befolyásolják.

Dr Emerich Czernák volt miniszter a napokban nyilatkozott az osztrák zsidó kérdéssről egy újságról előtt.

— Az Ausztriában élő zsidó népcsoport — mondotta Czernák — kell, hogy élvezze az állampolgárok minden jogát. Eszünk ágában sincs, hogy különbséget tegyünk

állampolgárok és alattvalók között. A zsidóknak az állammal szemben való állásfoglalását egyetlen mondatral kívánjuk tisztázni: „Az állami vezetést magunknak akarjuk fenntartani.” Ennek az elvnek a keretei között kell majd tisztázni azt is, hogy a zsidóknak a befolyása az államra milyen messze terjednek. Korai lenne ennek a konzekvenciáiról már most nyilatkozni. Mindenesetre úgy vélem, hogy a zsidóknak meg kell adni a legmesszebbmennyő autonómiát, hogy részt vehessenek az állami apparátusban s hogy befolyásolhassák az állam irányítását is számuk és jelentőségük arányában.

Egészségtelen rétegződés

— Magától adódik, hogy zsidó polgártársaink egzisztenciális alapjainak lerombolása nem lehet törekvésünk célja és nem is volna összeegyeztethető a korporatív állam politikájával. Tény viszont ez, hogy a legtöbb zsidó is elismeri, hogy a zsidóság foglalkozásbeli rétegződése egészségtelen. A zsidóság maga kívánja az át-retegződést. Láthatja, hogy milyen szerencsétlen a lengyelországi zsidók helyzete és pedig elsősorban egészségtelen foglalkozásbeli rétegződésük miatt. Most kénytelenek tömegesen kivándorolni. Át-retegződésre nálunk is szükség van, én azonban nem gondolok arra, hogy ezt egzisztenciák megsemmisítése árán vigyem keresztül. Ha a zsidóknak ki kell üríteniök bizonyos helyeket, úgy más helyeket kell adni számukra. Egyike ez azoknak a kérdéseknek, amelyekről megfelelő fórum előtt és az illetékes személyekkel még beszélni fogunk.

Fajvadás a filmgyártásban

A filmgyártás területén újabb erős antiszemita áramlat nyilatkozik meg. A bécsi „Stellennachweis für Filmschaffen-de” nevű foglalkozást és szerződéseket közvetítő intézetnél erősen érdeklődnek aziránt, vajjon a filmnél foglalkozók „faj-tiszták-e”. „A császár fátylói” című film-lap az összes jelentkező statisztáktól születési bizonyítványt kértek és csak árják-nak adtak foglalkozást. Amikor a filmgyár vezetőségét emiatt felelősségre vonták, azt a felvilágosítást kapták, hogy a németországi filmkölcsönzők csak olyan föltétellel veszik át a képet, ha a közreműködők „fajtiszták”.

Lakjon Budapest szívében!

Merano szálloda

IV. Bécsi-ucca 2.

Telefon: 81-4-94 és 81-3-96.
Kittűnően felszerelt olcsó szobák, elsőrendű konyha.

Új társashelyegek!

Központi fűtés. — Hideg-meleg folyóvíz. Liftszállítás le és fel. — Panziórendszer.

Chillivitelnél

féltse meg

új gyűjteményeket

CHILWALD JAKAB

CELEA

BEKES 23.

TELEFON 744.

KÖZGAZDASÁG

Beszüntették a bankgaranciák nyújtását az exportörök számára az autorizált pénzüintézetek

Bucuresti, november 9. (Az Uj Kelet tud.) A Banca Nationala az az utabbi rendelethez, mely az export után járó devizák 45 napon belül való beszedését követeli, nagy zavart és általános bizonytalanságot keltett az érdekeltek körében. Ennek a rendelkezésnek első következménye az volt, hogy az autorizált pénzüintézetek ideiglenesen felfüggesztették a jegybank által kért garancialevelek kibocsátását és ezáltal az export utjába újabb akadály járult. Az uton lévő, de még el nem váltott exportküldemények a vámhivataloknál várják az elintézetést, mivel a vámhivatalok a bankgarancialevelek hiányában az árut nem engedik külföldre kiszállítani.

Az exportörök ismét közbenjártak a Banca Nationala igazgatóságánál a kiadott rendelkezés visszavonása érdekében, de azt a kategórikus választ kapták, hogy a jegybank feltétlenül kitart korábbi elhatározása mellett és azt megmáltani nem hajlandó. Az exportörök most szervezeteik összehívását határozták el, hogy hatékonyabban tiltakozhassanak a kivétel újabb megnevezése ellen.

A jegybank ezirányú rendeletét egyébként 8214 és 8215 számú körlevelében tudatta fiókjaival és az autorizált pénzüintézetekkel. A Banca Nationala a következő szövegű nyilatkozatot követeli az exportöröktől, melyért egy autorizált pénzüintézet kell garanciát vállaljon:

„Kötelezzük magunkat, hogy az export lebonyolításától számított hat héten belül lefizetjük az ezen export után járó devizakvótákat, vagy a Pesti Magyar Kereskedelmi Banknál, vagy a Magyar Általános Hitelbanknál, a Banca Nationala számlájára, a f. évi május 24-én megkötött román-magyar egyezmény értelmében.”

A jegybank kategórikus magatartását az az indokolja, hogy ennek a rendelkezés életbeléptetését még az elmúlt évben elhatározták, azonban eddig felfüggesztették annak hatályba helyezését, hogy az érdekel exportöröknek időt adjanak az új viszonyokhoz való alkalmazkodásra.

Törvénytelen a belföldi és külföldi lej közötti megkülönböztetés. A bucaresti Paramount filmköleszönt hónapokkal ezelőtt több millió lejes bírsággal sújtották amiatt, hogy belföldi lejlet fizetett egyes idegen vállalatok számlái javára. A cég fellebbezése folytán az ifjovi tábla kimondta, hogy a cég nem követte el a kihágást. A táblai döntés szerint a devizatörvény csak a pénz kivitele tekintetében lépett életbe rendszabályokat. Igaz, hogy a törv. végr. ut. különbséget tesz belföldi és külföldi lej között, ezen szakasz azonban törvénytelen, mert olyan kihágásokat kreál, amelyeket maga a törvény nem ismer.

A szeszmonopól mérskélt a minimális raktár értékét. A szeszmonopól mérskélt a korábban 5000 lejes minimális raktárnak kötelező tartását falukon. Az új előírás 2000 leji r. kötelező minimális raktárnak.

Börtönbüntetéssel fogják sújtani az engedély nélküli kartellek tagjait. A Leon alminiszter tervezésében most készülő új ipartörvény a jóváhagyás nélküli kartellalakulásokat 15 naptól 6 hóig terjedő büntetéssel kívánja sújtani.

A konverziós ingatlanok elidegenítési tilalma. Az 1932 évben életbelépett Argetoianu-féle konverziós törvény szerint a kedvezményt igénylő adósok kötelesek voltak 2 hónapon belül konverziós kérelmüket beadni. Ezen kéreéshez pontos vagyoni státust kellett mellékelni. A törvény elidegenítési tilalmat írt elő, a konverziót kéri teljes vagyona. Egy Cluj vidéki földbirtokos, egyik clujai 1 millió lej értékű ingatlanát a törvény életbelépte után, azonban a bejelentés beadása előtt eladta és ezen ingatlanát a törvény leltárban nem vette fel. A földbirtokos egyik hitelezője a konverziós kérelmet megtagadta s azt vitatta, hogy azon adós, ki vagyonát konverziós időszakban elutaladonítja, illetve a valóságban nem megfelelő, leltárt, mint rosszhiszemű adós elveszti konverziós jogosultságát. A tárgyaláson az adós azzal védekezett, hogy az ingatlan eladásából nyert összeggel újabb ingatlanokat vásárolt, melyek az 1934 évi konverziós törvény alapján általa beadott vagyoni leltárban már szerepeltek és így

rosszhiszeműség nem áll fenn. A törvényszék napokban hozott döntése szerint rosszhiszeműség forog fenn és a konverziós kérelmet elutasította.

November 11-én dönt a semmitőszék Ilescu Victor bankigazgató, iparkamarai elnökválasztása perében. A Casatie november 11-én foglalkozik Ilescu Victor clujai bankigazgató, volt iparkamarai elnök elnökválasztásának kérdésével. A clujai tábla tudvalevőleg a kamarai központot kivonta az alperesek sorából és így Ilescu Victor csak a 8 felebböző kamarai tag ellen vihette volna perét. A Semmitőszék egy korábbi döntésében a kamarai központot is bevonta az alperesek közé. Ilescu Victor a per folyamán 10 millió lej erkölcsi kártérítést igényelt.

Uj vezetőséget választott az erdélyi szász bankok egyesülete. Az erdélyi szász bankok egyesülete (Revisionsverband) Timisoaran H. Teutsch, a brasovi Alt. Tkp. vezérigazgatójának elnökletével közgyűlést tartott, amelyen az egyesület elnevezését következőképp módosították: Romániai Német Hitelintézetek Reviziós Szindikátusa. Elnökévé dr. Klein Gusztáv Adolfot, a Herm. allg. Sparkasse igazgatóját, alelnökévé H. Teutsch vezérigazgatót választották meg.

A banktanács határozata a sarsjegyeladás szabályozásáról. A legfelsőbb banktanács október 30-iki ülésén foglalkozott azon bankok kérdésével, amelyek osztálysorsjegyek eladásával foglalkoznak és megállapította, hogy ezen bankok egy része, mint főkollektor és alkollektor nem tesz eleget a bankkereskedelem szabályozásáról szóló törvény intézkedéseinek, folyó évi dec. 1-ig adott terminust, hogy ezen intézkedésekhez alkalmazkodjanak. A banktanács határozata kimondja, hogy azon bankok, melyek főkollektorok, ezen ténykedésüket csak abban az esetben fejthetik ki, ha ez működési körzetükbe esik. Eltiltja a banktanács azt, hogy a szubkollektorok azon bank neve alatt végezzék sorsjegyeladási tevékenységüket, mely bankoknak szubkollektorai. Kivételt képez azon eset, ha a bank szubkollektora szintén pénzüintézet.

Az országban a sorsjáték teremtette milliomosok százai élnek!

ELSŐ OSZTÁLY
NOVEMBER
15-ÉN.
VÁSÁROLJON
SORSJEGYET
IDEJÉBEN!

SPORT

Romania—Venus A Haggibbor futballcsapata a KMSC-vel játszik

Cluj, november 9. (Az Uj Kelet tud.) A Romania futballcsapata a Nemzeti Bajnokság küzdelmében ma a Venus-szal mérte össze erejét. Hogy a Venus milyen nagy fontosságot tulajdonít a mai clujai találkozóknak, érdemes megjegyezni, hogy külön hálókocsijukon már pénteken este 6 órakor Clujra érkeztek az Astoriában szálltak meg és hogy a szellemiek terén se nélkülözzön az együttes, este az Operában a Tosca előadásán vettek részt. Ezzel az előkészülettel szemben természetesen a Romania sem volt tétlen. Az együttes Vogl II irányítása mellett komoly edzéssel készült a mai találkozóra. Hogy milyen eredménnyel, az ma délután kiderül. A csapatok délután 3 órakor a következő összeállításban veszik fel a küzdelmet:

Venus: Jordachescu, Sfera—Albu, Barbulescu—Eisenbeiser—Constatinescu, Gruin—Gavrilescu—Sepi—Petea—Voronetzi.
Romania: Munteanu II, Doci—Felecan, Munteanu I—Pop III—Nistor, Pop I—Fried—Lazar—Felecan II—Capusan.
A mérkőzést a sibiui Dordea vezeti. Az alkerekleti bajnokságban a Haggibbor csapata délelőtt 11 órakor a KMSC együttesével mérte össze erejét. Bíró Chiurghiu Ghita.

Barnát legyőzték Prágában. Barna és Szabados asztaliteniszjátékosok kedden Prágában a legjobb cseh játékosokkal mérték össze erejüket. A találkozóknak nagy meglepetése, hogy a cseh Vana megverte Barna világbajnokot. Eredmények: Szabados—Peiricok 2:1, Barna—Blecha 2:1, Vana, Pivetz—Szabados, Barna 2:1, Szabados—Tobiás 2:0, Vana—Barna 2:1 (21:18, 16:21, 21:16.)

Rádió közvetíti a mai Svájc—Magyarország labdarugómérkőzést. Svájc—Magyarország válogatott labdarugómérkőzés lesz ma Budapesten. A két válogatott összeállítás: Svájc: Sechehaje, Minelli—Cobet, Defago—Weiler—Müller, Stelzer—Frigerio—Joggi—Abegg—en III—Jäck. Magyarország: Szabó, Sternberg—Bíró, Szalai—Szics—Dudás, Cseh—Vincze—Sárosi—Toldi—Titkos. A mérkőzés barátságos jellegű és annak máso-

Az emberek százai, akiknek szerény jövedelmük volt, vagy földhözragadt szegények voltak, ma milliomosok, mentek minden gondtól, nélkülözéstől, a holnaptól való félelemtől, mert nyertek az osztálysorsjátékon. Bárki Önök közül láthat NYUGDIJAST, aki örül a jómódú öregségnek; CSELEDEKET, akik ma saját földjüket mivelik meg és saját házukban laknak; KERESKEDŐKET, akik megszabadultak a csódtól és újrafelvirágoztatták üzletüket.

ÁLLAMI TISZTVESELŐKET akik szép házat építenek, nagy hozományú leányokat; a nyomortól megmenekült DIÁKOKAT; GYERMEKEKET, akinek jövője már szegze gyermekkorukban biztosítva van.

MIND NYERTEK A SORSJÁTÉKON — TIZEZREKET, SZÁZEZREKET, MILLIÓKAT.

Ezzel szemben senki sem ment tönkre, mert a sorsjátékon játszott, amely lehetőséget nyújt, hogy gazdag lehessen, havi 200 lei ellenében.

AZ ÁLLAMI SORSJÁTÉK

dik félidejét a magyar rádió Puhár István révén romániai időszámítás szerint 4 órai kezdettel közvetíti. A válogatott mérkőzésen kívül két bajnoki mérkőzés is szerepel a magyar bajnokságban. Debrecenben Bocskai—Kispest, Szegeden Szeged—Attila.

Olaszország megszakítja a sportösszeköttetést a szankciókhoz csatlakozott államokkal. Rómából jelentik: Olaszország sportösszeköttetése a gyakorlatban teljesen megszakadt azokkal az államokkal, amelyek az ellene irányuló megtorló rendszabályokhoz csatlakoztak. Egyelőre megtiltották az olasz atlétáknak, hogy résztvegyenek a súlyemelő Európa-bajnokságokon, amelyeket e hét végén bonyolítottak le Párizsban. A lövésnyek programjából száműzték minden angol kifejezést, Milánóban pedig egy löverseny elhalasztották.

Bírótanfolyam Clujon. A helyi bíróbizottság december 1-i kezdettel bírótanfolyamot rendez. A beiratkozás november 15-én kezdődik.

Milánóban lesz az olasz-magyar Európa Kupa mérkőzés. Rómából jelentik: Az olasz labdarugó szövetség véglegesen döntött az olasz-magyar Európa Kupa mérkőzés színhelye ügyében. Eszerint a kupa sorsát véglegesen eldöntő mérkőzés Milánóban lesz november 24-én.

Négy bobcsapattal vesz részt Romania a téli olimpián. Az összeállítás a következő: I. csapat (4 személyes bob). Vezető: Anghelescu kapitány. II. csapat (4 személyes bob). Vezető: Papanu főhadnagy. III. csapat (2 személyes bob). Vezető: Mihail alezredes. IV. csapat (2 személyes bob). Vezető: Primus mérnök.

Hármas fuzió Sigheten. Tudósítónk jelenti: A sigheti MSE, Astra Maramures és Török-vés sportegyesületek fuzionáltak. Az egyesített sportalukulat az Unirea Maramuresul nevet vette fel. Így a jövőben Sigheten csak két sportegyesület, a Sámson és az Unirea Maramuresul fog működni.

Töltőtollat!

ha rossz, becseréljük, vagy megjavítjuk, eredeti alkatrészekkel. Elhasznált arany töltőhegyeket becserélünk. Töltőtollat újatallal megvizsgáljuk. Egyedülálló töltőtoll szaküzlet:

Fehér Irógépvállalat
Cluj, Str. Regina Maria 2.

Erdélyi
tek

Sűrű időköz
egy erdélyi

Aiud, novem
dött munkatár
rosban, a patin
öv. Sáska László
szály minden le
dekel. Az aiudi
nek „szurkoló”
tan szimpatikus
hanem azért, m
gében teljesít
László fiatal e
körülmények k

Az ut, am

A gyermek S
jőnévi aiudi ip
tályt, az aiudi
gezte. A tanáro
deklódtam, jóm
landvagyó diák
László, aki külö
dományokban é
A tantermek
Sáska László m
kült, már gimn
tudományi kuta
hallom, a leguto
állott még most
narával, akinek
színiai exotikus
Turdai érettsé
pesti egyetem or
erdélyi származá
nyí éveinek főbb
A világháboru
Kisvárosban telj
dr Sáska László,
előbb Budapest
orvosi rendelőt.
Tizenkét évi ha
landvagyó orvos
újából nősült és n
gével indult el h
tal orvos Abessz
csak könyvekben
mányi könyvekbe
csigázták kiváncs
It ülök most
rendezett kis pol
ka Lászlóné, a fi
anyja és aggódó
régies almáriomo
fényképek kerül
Sáska László irta
színiából. Az ag
gal kötötte össze
mint a sors. A
Kedvenc tantárgy
mányt sem hanyá
aki hű segítőtárs
sok exotikus terr
gyűjtött össze. S
él összeköttetés
kalkibákat” előt
szatrazji lényeket
tízeteknek, amely
munkásságáért tá
Természettudom
meg egy értékes e
tes és eddig isme

nyí éveinek főbb
A világháboru
Kisvárosban telj
dr Sáska László,
előbb Budapest
orvosi rendelőt.
Tizenkét évi ha
landvagyó orvos
újából nősült és n
gével indult el h
tal orvos Abessz
csak könyvekben
mányi könyvekbe
csigázták kiváncs
It ülök most
rendezett kis pol
ka Lászlóné, a fi
anyja és aggódó
régies almáriomo
fényképek kerül
Sáska László irta
színiából. Az ag
gal kötötte össze
mint a sors. A
Kedvenc tantárgy
mányt sem hanyá
aki hű segítőtárs
sok exotikus terr
gyűjtött össze. S
él összeköttetés
kalkibákat” előt
szatrazji lényeket
tízeteknek, amely
munkásságáért tá
Természettudom
meg egy értékes e
tes és eddig isme

nyí éveinek főbb
A világháboru
Kisvárosban telj
dr Sáska László,
előbb Budapest
orvosi rendelőt.
Tizenkét évi ha
landvagyó orvos
újából nősült és n
gével indult el h
tal orvos Abessz
csak könyvekben
mányi könyvekbe
csigázták kiváncs
It ülök most
rendezett kis pol
ka Lászlóné, a fi
anyja és aggódó
régies almáriomo
fényképek kerül
Sáska László irta
színiából. Az ag
gal kötötte össze
mint a sors. A
Kedvenc tantárgy
mányt sem hanyá
aki hű segítőtárs
sok exotikus terr
gyűjtött össze. S
él összeköttetés
kalkibákat” előt
szatrazji lényeket
tízeteknek, amely
munkásságáért tá
Természettudom
meg egy értékes e
tes és eddig isme

nyí éveinek főbb
A világháboru
Kisvárosban telj
dr Sáska László,
előbb Budapest
orvosi rendelőt.
Tizenkét évi ha
landvagyó orvos
újából nősült és n
gével indult el h
tal orvos Abessz
csak könyvekben
mányi könyvekbe
csigázták kiváncs
It ülök most
rendezett kis pol
ka Lászlóné, a fi
anyja és aggódó
régies almáriomo
fényképek kerül
Sáska László irta
színiából. Az ag
gal kötötte össze
mint a sors. A
Kedvenc tantárgy
mányt sem hanyá
aki hű segítőtárs
sok exotikus terr
gyűjtött össze. S
él összeköttetés
kalkibákat” előt
szatrazji lényeket
tízeteknek, amely
munkásságáért tá
Természettudom
meg egy értékes e
tes és eddig isme

nyí éveinek főbb
A világháboru
Kisvárosban telj
dr Sáska László,
előbb Budapest
orvosi rendelőt.
Tizenkét évi ha
landvagyó orvos
újából nősült és n
gével indult el h
tal orvos Abessz
csak könyvekben
mányi könyvekbe
csigázták kiváncs
It ülök most
rendezett kis pol
ka Lászlóné, a fi
anyja és aggódó
régies almáriomo
fényképek kerül
Sáska László irta
színiából. Az ag
gal kötötte össze
mint a sors. A
Kedvenc tantárgy
mányt sem hanyá
aki hű segítőtárs
sok exotikus terr
gyűjtött össze. S
él összeköttetés
kalkibákat” előt
szatrazji lényeket
tízeteknek, amely
munkásságáért tá
Természettudom
meg egy értékes e
tes és eddig isme

nyí éveinek főbb
A világháboru
Kisvárosban telj
dr Sáska László,
előbb Budapest
orvosi rendelőt.
Tizenkét évi ha
landvagyó orvos
újából nősült és n
gével indult el h
tal orvos Abessz
csak könyvekben
mányi könyvekbe
csigázták kiváncs
It ülök most
rendezett kis pol
ka Lászlóné, a fi
anyja és aggódó
régies almáriomo
fényképek kerül
Sáska László irta
színiából. Az ag
gal kötötte össze
mint a sors. A
Kedvenc tantárgy
mányt sem hanyá
aki hű segítőtárs
sok exotikus terr
gyűjtött össze. S
él összeköttetés
kalkibákat” előt
szatrazji lényeket
tízeteknek, amely
munkásságáért tá
Természettudom
meg egy értékes e
tes és eddig isme

SOK TIZEZER
megelégedett vevő bizonyítja, hogy a

ZEPHIR

kályha az összes kályhák között a
LEGJOBB

10 kilogram fával fűt 24 órán
egy NORMÁL szobát

Gyártja: Szántó D. és Fia, Oradea
Kapható mindenütt. Kérjen díjtalan árjegyzéket.

Képviselet: „BARZEL” vaskereskedés, P. Mihai Viteazul No. 13.

Erdélyi származásu orvost neveztek ki, az abessziniai nyugati hadosztály főorvosává

Sűrű időközökben tábori lapokat hoz az abesszin frontról a postás egy erdélyi anyának. Dr. Sáska László érdekes pályafutása. Aiudon és Isaszegen keresztül Addis-Abebaig...

Aiud, november 9. (Az Uj Kelet kiküldött munkatársától.) Egy erdélyi kisvárosban, a patinásmultu Aiudon egy anyát, özv. Sáska Lászlónét, az olasz-abesszin vizsály minden legkisebb momentuma is érdekelt. Az aiudi öregasszony az abesszineknek „szurkol” — nem azért, mert tuzotlan szimpatikus lenne neki ez a népfaj — hanem azért, mert az abesszinek hadseregében teljesít szolgálatot. fia dr. Sáska László fiatal erdélyi orvos, aki regényes körülmények között került Abessziniába.

Az ut, amely Addis-Abeba vezet...

A gyermek Sáska László, a hasonnevű jőnevű aiudi iparos fia, az első hat osztályt, az aiudi Bethlen-kollégiumban végezte. A tanárok szerint, akiknél most érdeklődtem, jómagaviseletű, eszes és kalandvágyó diák volt a mostani dr. Sáska László, aki különösen a természetrajzi tudományokban ért el kitűnő előmenetelt.

A tanterem csukott, zárt levegőjéből Sáska László mindig a természetbe menekült, már gimnázista korában, természet-tudományi kutatásokat végzett és mint hallom, a legutolsó hetekig levelezésben állott még most is akkori természetrajztanárával, akinek érdekes levelet írt, abessziniai exotikus kutatásairól.

Turjai érettségi, a ciuji, majd a budapesti egyetem orvosi fakultása, képezik az erdélyi származásu fiatal orvos tanulmányi éveinek főbb stációt.

A világháboru alatt egy stájerországi kisvárosban teljesített orvosi szolgálatot dr. Sáska László, aki a világegés után, előbb Budapesten, majd Isaszegen nyitott orvosi rendelőt.

Tizenkét évi házasság után, a fiatal kalandvágyó orvos felbontotta házasságát, újból nősült és most már második feleségével indult el három évvel ezelőtt a fiatal orvos Abessziniába, amelyről addig csak könyvekben érdekes természet-tudományi könyvekben olvasott, amelyek felcsigázták kíváncsiságát.

Itt ülök most az aiudi egyszerűen berendezett kis polgári lakásban. Özv. Sáska Lászlóné, a fiatal magyar orvos édesanyja és aggódo húgai vesznek körül. A régi almáriomokból, levelek, újságok, fényképek kerülnek elő, a leveleket dr. Sáska László írta éveken keresztül Abessziniából. Az aggódo anya selyemszalaggal kötötte össze őket szépen sorjában, mint a szerelmes leveleket.

Átfutok néhányat közülük. A levelekből az tűnik ki, hogy dr. Sáska László, nemcsak foglalkozásának az orvostudományának él éve óta, amióta Abessziniába vette a sors. A gyógyításon kívül, régi kedvenc tantárgyát, a természet-tudományt sem hanyagolta el és feleségével, aki hű segítőtársa munkálataiban, igen sok exotikus természet-tudományi kincset gyűjtött össze. Svédországi muzeumokkal áll összeköttetésben, páncélos pókokot, „kéklibakát” elöttünk ismeretlen természetrajzi lényeket küldözget az ottani intézeteknek, amelyek értékes tudományos munkásságáért tagukká választják.

Természet-tudományi munkásságának még egy értékes eredménye van, egy érdekes és eddig ismeretlen „légypusztító nö-

vényt” talált fel, amelyet az ujkori természetrajzok róla neveznek el.

Képek a békés és a háborus Abessziniából...

Hetek, hónapok, évek pereznek le előtttem dr. Sáska László leveleinek, kivágott újságcikkeinek és képeinek tanulmányozásában.

Akkor még béke volt Abessziniában...

Dr. Sáska László, az erdélyi orvos, aki a nyelvet a feleségével együtt hamar megtanulta, csakhamar a benszülöttek kedvenc orvosa lesz. Eredményesen gyógyítja a trópusi betegségeket és a benszülöttek valósággal bálványozzák tudományáért.

Később nagy megtiszteltetés éri. Ras Dita, Sidamo ország, Yrga-Alem nevű fővárosában székelő alkirálya udvari és katonai főorvosnak hívja meg és a fiatal orvos örömmel fogadja el a megtisztelő megbízást.

Ekkor már, afrikai viszonyokhoz mérve, „komfortos” villája, sok sok öszvére és külön 25 katonából álló díszőrsége van, ha valahova elutazik.

Sokat és sűrűn ír haza Aiudra, de arra is van ideje, hogy különböző természet-tudományi szaklapoknak érdekes cikkeket írjon. Pénzt nem küld, mert Abessziniában Terézia tallérját, nem lehet jól értékesíteni.

A hetek és hónapok rohannak. A levélcsomó végéhez érkezem. Az utolsó levél, amely a majdnem 15 ezer kilométeres távolságot hat hét alatt tette meg és amely június 19-én kelt, már rossz sejtelmekkel volt tele.

Nem találják az eltűnt Kingsford Smith rekorder-repülő

Valószínű, hogy lezuhant a tengerbe veszett

London, november 9. Kingsford Smith eltűnt rekorderrepülőjéről nincs újabb hír. Szombaton az egész singaporei repülőszegély utra kelt keresésére. Elsősorban a hatatlan maláj szigeteket fogják átkutatni. Újabb jelentés szerint az eltűnt Kingsford Smith-t a kutató repülőgépek és hajók személyzete nem találja. Valószínű, hogy lezuhant a tengerbe veszett.

„Egy miniszteri huligán”

M. Socor keményhangu vezércikkben bélyegzi meg az alminisztert, aki szolganépnek minősítette a kisebbségeket

Bucuresti, november 9. Tegnap számunkban beszámoltunk arról, hogy Valer Roman dr. munkáügyi alminiszter egy előadásában „urak és szolgák” kategóriába osztotta a Romániában élő többségi és kisebbségi nemzeteket. A Zorile mai számában M. Socor, a lap főszerkesztője, „Egy miniszteri huligán” cím alatt foglalkozik az alminiszter előadásával és a következőket írja róla:

„Természetesen nem kívánhattuk azt, hogy Erdély csak hajnal-csillagokat hozzon a politikai élet felszínére. De jogunk volt azt hinni, hogy a kisebbségi kérdéssel szemben több megértés van a hegyeken túl, mint innen. Az erdélyi románok

hósi harcai nemzeti létük és elemi jogaik védelmében a nemzedékről nemzedékre öröklött forradalmi hagyomány meg kellett, hogy könnyítsen számukra annak a komplikált problémának a megértését, amely a különböző autochton etnikai elemek együttéléséből adódik. Csakugyan így is volt ez az utóbbi időnkig. Az egyesülés óta Erdély mindannyiszor felrezzent valahányszor a regáti felületesség hamis ünnepélyességgel nyult hozzá a többségi és kisebbségi lakosság együttműködésének kényes kérdéséhez. Sok igazságtalanság tört volna utat, ha az erdélyi románok nem állnak határozottan utba.

Egy bizonyos idő óta azonban különös jelenség megy végbe ott is, amelyet talán nem is regisztrálnánk, ha nem találnók károsnak az ország nyugalma és biztonságára. A regátiak asszimiláló ereje korumpált egy olyan embert is, mint Vaida Sándor, aki a nemzeti elnyomás eszméjének szolgálatába szegődött. És Vaidát, aki a numerus proportionalist feltalálta, követi az erdélyi intellektueleknek egy csoportja is, akik úgy látszik elfelejtették a nem is olyan messze lévő időket, amikor az erdélyi románoktól még nemzeti mivoltukat is megtagadták.

És ez még nem minden. Néhány nappal ezelőtt hallottuk egy másik erdélyi intel-

Az esti fogmosás - még sokkal fontosabb, mint a reggeli!

Mert a fogak között fennakadó ételmaradékok, ép az éjszaka folyamán, a száj zárt és meleg légkörében, nagyon könnyen mennek át erjedésbe és így fogbetegségeket okoznak. Tehát este tisztítsa fogait különös gondnal.

És sose feledje el, hogy a Kalodont 3 kiváló tulajdonsága biztosítja a helyes fogápolást:

1. a speciális fog-és száj-zsappan enyhe habja alaposan megfésüli a fogakat, ott is ahová a fogkefe nem juthat el;

2. a különlegesen finom tisztító anyag kifejleszti a fogzománcot, anélkül hogy azt megfájdítsa;

3. a Dr. Bräunlich által összeállított Sulfurizim-Oleat fokozatosan távolítja el a fogkövet és megakadályozza az újképződést.

KALODONT FOGKÓ ELLEN

A négus a nyugati hadosztály főorvosává nevezett ki — írja dr. Sáska László Aiudra — nagyon sok dolgom van a sebésültekkel, a kórházak zsufoltak és közben az ágyuk még mindig ropognak és a fegyverek még mindig gyilkolnak. Vajjon mikor lesz ennek vége? — kérde, de rögtön meg is nyugtatja meleg szavakkal aggódo édesanyját, a négus erdélyi származásu katonai főorvosa.

Benczel Béla

lektuelt, aki továbbment Vaida görbe útján. Valer Romanról volt szó, a munkáügyi minisztérium alminiszteréről. Számára mi urak vagyunk és a kisebbségek szolgák és „a szolga etikája és kötelességei mások, mint a gazdáé.” Ha Roman ilyen butaságokat mondott volna, 1920 tavaszán a sibiuvi szocialista kongresszuson, ahol megismerkedtem vele, a hallgatóság elnéző mosolya pecsételte volna meg sorát. Ha ezeket az érzelmeket árulta volna el Valer Roman, aki a következő években ügyes piruettel átledílt egészen a cuzista táborba, még az is érthető volna. A huligán butaság azonban egy liberális alminiszter hivatalos szájából jön, akinek sem mint liberálisnak, sem mint alminiszternek nem volna szabad ennyire — intelligensnek lennie. Szeretnők tudni: az államnak milyen szociológiai felfogása alapján lehet az autochton kisebbségi elemet „szolganép” deklarálni és arra ítélni, hogy nekünk az „uraknak” legyünk alárendelve? Valamikor régen, amikor a munka rabszolgák kötelessége volt, a lusta ság privilégiuma pedig csak a „civis romanus” illette meg kétféle emberről beszéltek, két etikáról, kétféle kötelességről. Az az idő azonban már régen kimúlt és az emberiség történelmének lapja között van évezredek óta eltemetve. Azt akarja talán Roman Valer, hogy visszatérjünk az emberi társadalom sötét kezdeteihez? Évszázados civilizációt akar lerombolni?

Megbocsátjuk Valer Romanak, hogy nem ismeri a román grammatikát. Egy miniszterrel nem kérnek akadémiai képzettséget, mint egy akármilyen irodai gyakornoktól. De megkivánják egy miniszterrel, hogy kevés jóízűség legyen benne. Hogy ne tegye magát neveltségessé és ne idézzen elő komplikációkat, amikor úgy jön neki, hogy előadást tartson. Valer Roman „uraknak” érezheti magát, a kisebbségek azonban sohasem fogják tudomásul venni, hogy az ő „szolgái” volnának. És ha a szolgák komolyan vennék, nem tudom, hogy nem-e volna jogukban és lehetőségükben az, hogy lehúzzák a miniszteri székből, amelybe oly igényesen helyezkedett el.

Az öt világrészben több millió beteg

Gastro D" gyógyszernek. Gyomor- és bélfekélyek, máj- és epebajok, légnyelés, gyomorbetegségek, görcsös, ideges gyomorajok eseteiben hatása egyedülálló. Ez a gyógyszer egy Amerikában nemrég felfedezett gyógynövény kivonatából készül és az összes felsorolt betegségeknek azonnali enyhülést okoz, rövid időn belül kikéletes gyógyulást biztosít.

Tekintettel arra, hogy közvetlenül a központi és a vegetatív idegrendszerre hat — amelyek a leggyakoribb esetben közvetlenül okai az emésztőszervi megbetegedéseknek — az idegrendszer különböző zavarainak esetében is nagyon kedvező hatást fejt ki.

Lei 130 utánvétellel a vezérképviselő: Császár E. gyógyszerháza Bucuresti, Calea Victoriei 124.

A ZSIDÓ ASSZONY

AZ ERDÉLYI WIZO HIVATALOS LAPJA

A kontinentális WIZO Executive budapesti konferenciája

Irta: HANNA STEINER (Prága)

1935 szeptember 18-20-ig Budapesten Wizo Exekutive gyűlés volt, melynek összehívását a telavivi Wizo világkonferencia szervezeti és propagandabizottsága határozta el és amelyen a kontinens lakó Exekutive tagok vettek részt. Jelen voltak: Goodman Romana Inók, Apte Maria, Lewite Salomea, Margulies Zelman, dr R. S. Pollak van Cleff, dr Róth Dezsóné, Schapira Marianne, dr Scheuer Mirjam, Steindler Reza, Steiner Hanna és Reiter Lunka tiszteletbeli titkárnő. Löwenherz Sofie akadályozva volt a gyűlésen való megjelenésben.

A pesi Exekutive gyűlés célja volt az Exekutive tagok és a londoni központ közötti kapcsolatok kimélyítése és intenzíválása. A tárgyalások három napon keresztül teljes erővel folytak és hatalmas szervezeti, kulturális és propagandanyag nyert feldolgozást.

A gyűlés anyagát először elkészítette a londoni szervezeti és propaganda departement. A londoni departement részletes programjának alapján vált lehetségessé az elkövetkező két munkaanyagának reszortbeszámolója. Steiner Hanna és dr Scheuer Mirjam memorandumot nyújtottak be, mely teljes részletességgel tárgyalja és javasolja a galutben végzendő nacionális munkának a Wizo-programba való felvételét. A memorandumot, annak beható megvitatása után és a javaslattevők szövegeit, átadték a Councilhoz határozathozatal céljából.

A legnagyobb gondossággal vizsgálták meg a londoni departement javaslatait az Exekutive tagok javaslatával együtt az irányadó meóduokra vonatkozólag, valamint az egyes országokban a szervezet helyzetét, megárgyalták a nehézségeket, kiemelték az eredményeket.

A londoni központ javaslója egy kulturdezerntát felállítását, melynek feladata volna a munkafeltételeket és a problémák struktúráját az egyes országokban, ahol Wizo szervezet van, felülvizsgálni. Ez a kulturdezerntát egyes megbízottai által a Wizo érdeklődési körébe tartozó különböző problémák központiilag való feldolgozására szolgálja. Ez utóbbi funkció a kontinens lakó Exekutive tagoknak lett kiosztva. Az Exekutive tagoknak meg kell vizsgálniuk a munkát a nekik kiosztott körzetekben és a fellendítés érdekében javaslatokat az Exekutive tagok elé terjesztieni.

Minden Exekutive tag megkapta a londoni központ javaslata értelmében a részére meghatározott fő drázi diszkrét, mint munkaterületet és állandóan tájékoztatva lesz az illető föderáció vagy csoport munkájáról. A megbízott tagnak kötelessége a neki kiosztott munkaterülettel időről-időre beutazni, az illető föderációt és csoportot organizatórikusan támogatni és a propaganda beszerzéséről gondoskodni. Az illető megbízott a kiosztott terület számára a központi szervezeti és propaganda fórum. Ha egy ország propagandistái igényel, akkor az illető Exekutive taggal lép érintkezésbe, aki a szükséges javaslatokat eljuttatja a londoni szervezeti és propaganda-departmenthoz és egyúttal bekéri az előadásokhoz szükséges anyagot a kulturdezerntától.

Ez Exekutive tagjai a következő reszortbeszámolót nyerték a dezernátusban:

Tarbut: Dr Lewite, safo: dr Scheuer, Kámpelnyek: dr Róthné, utazások: Goodmané és Marguliesné, filmek, képpropaganda: Pollak van Cleff, szeminariumok, egyesületi esték: Steindlerné, előadásturnék: Aptené, Káshára: Hanna Steiner, feminizmus: Löwenherzné, Wizo „Who is who”: Schapiráné.

A reszortok megbízottainak munkájukat a szervezet fejlődéséről 1919 óta. Az eredeti munkaprogramnak három részre való felosztása: A nő kiképzése mezőgazdaságra, háztartásra és szociális munkára, éppen most, a világkriszissal és a németországi zsidóság helyzetéből adódó erős bevándorlással különösen fontosnak bizonyult. Az átrétegzés és a palesztinai zsidó közösségbe való lelki beleilleszkedés — ezek a főfeladatai a szervezetnek a nagy bevándorlási hullám beállta óta. Goodmané érdekes statisztikai adatokkal szolgált a Wizo különböző munkáiról és kiemelte, hogy a zsidó asszonyok és leányok megerősítése lélekben és testben

A londoni pénzügyi bizottság egy memorandumot terjesztett a budapesti ülés elé, melyben tisztán feltárja a szervezet sulyos anyagi helyzetét, mely főképpen az egyes országokban életbeléptetett devizakorlátozások következménye. Ezen memorandum szerint a legutóbbi Wizo világkonferenciának nem állott módjában az 1935-37 munkaperiódusra elvállalt büdzsét a föderációk és csoportok által ígért kvóták utján fedezni és így a költségvetéssel szemben 750 font fedezetlen összeg mu atkozott. Ezen fedezetlen összeg felhozására vállaltak a budapesti ülés résztvevői büdzsájukon kívül 400 fontot azzal a kiegészítő feltétellel, hogy a hiányzó 350 fontot a gyűlésen jelen nem levő föderációk fogják vállalni.

A KKL-munkát behatóan árgyalták és el lett határozva a KKL bizottságok és Wizo tagok önkontingentálásának bevezetése, hogy ezen a módon tiszta képet nyerjünk a Wizo-föderációknak a KKL javára végzett munkájáról.

Óriási előnye volt a budapesti gyűlésnek Ada Fischmann jelenléte, aki közvetlenül Erec Jiszraelbe való visszatérése előtt oda-sietett résztvett a tárgyalásokon és gazdag tapasztalatait rendelkezésre bocsátotta. (Felhasználta ezt az alkalmat arra, hogy a magyar mezőgazdasági miniszterium meghívására meglátogassa a magyar mezőgazdasági intézményeket.)

Szervezeti kérdéseket, a Jung-Wizo, valamint a hachara és alija problémákat intenzíven megvitaták.

Az igen sokoldalú anyagot Goodmané első-rangu vezetése mellett aránylag rövid idő alatt dolgozták fel. A magyarországi föderáció vendégszeretete nagyban hozzájárult az ülés sikeréhez. Rendkívül sikerült rendezvények forcirozott propagandamunkára bátorították a fiatal magyar föderációt és egy erős szervezetnek az alapkövét tették le, Friedman Elna asszony bevált vezetése alatt.

A konferencia kitűnő technikai előkészítése és megrendezése Reiter Lunka munkája volt, akit a gyűlés tiszteletbeli titkárnőjévé választottak meg. A council és konferencia ügyrendjére vonatkozó új javaslatok kidolgozását Reiter Lunkának és Vromen-Schnapper asszonynak (Hollandia) osztották ki.

Sajtófogadatlás: A Carlton Hotelben sajtófogadatlás volt, mely alkalommal a bel-és külföldi újságok képviselőit informálták a Wizo Palesztinában elért eredményeiről és egyúttal megadták nekik a lehetőséget arra, hogy az egyes országok delegációival tárgyalhassanak. Goodmané átfogó képet nyújtott a Wizóról, Friedmané a magyar Wizo helyzetéről beszélt és dr Scheuer asszony az egyedülálló, elvált és özvegyen maradt nők bevándorlási nehézségeiről beszélt.

Diszgyűlés: A budapesti izr. hitközség Goldmark-ermében diszgyűlés volt, melyen a zsidó élet vezető egyéniségei Stern Samu udvari tanácsossal élükön vettek részt. Dr Friedmané megnyitó beszédében rámutatott arra a mérlekedő szerepre, amelyet a Wizo Palesztina felépítésénél játszik és kiemelte ennek a munkának különleges jelentőségét ebben a korban, amikor a zsidók köszönésükül a „béké” (salom) szavát választották és sehol sem tudnak békét találni. Hogy a Wizo tárgyalások helyül Budapestet választották, ez a magyar zsidóság szimbólikus kapcsolata a palesztinai otthonnal, mert dr Herzl Tivadar a magyar zsidóságból származott és itt töltötte el fiatalágát Max Nordau is. Romana Goodman általános áttekintést nyújtott a szervezet fejlődéséről 1919 óta. Az eredeti munkaprogramnak három részre való felosztása: A nő kiképzése mezőgazdaságra, háztartásra és szociális munkára, éppen most, a világkriszissal és a németországi zsidóság helyzetéből adódó erős bevándorlással különösen fontosnak bizonyult. Az átrétegzés és a palesztinai zsidó közösségbe való lelki beleilleszkedés — ezek a főfeladatai a szervezetnek a nagy bevándorlási hullám beállta óta. Goodmané érdekes statisztikai adatokkal szolgált a Wizo különböző munkáiról és kiemelte, hogy a zsidó asszonyok és leányok megerősítése lélekben és testben

a palesztinai Wizo-munka legszebb eredménye.

Dr Mirjam Scheuer beszélt a zsidó asszony szerepéről Palesztinában és a galutban. A Wizo lehetségessé tette a cionista asszonynak, hogy Palesztina-munkájában ne kövessen párt vagy egyéb érdekeket, hanem mindig az összesség jótétét tartva szem előtt, olyan munkaterületen mu athasson fel teljesítményeket, amelyek sajátos asszonyi ösztöneinek legjobban megfelelnek. Palesztina mindenekelőtt a fiatal emberek hazája, aho a diaszpóra a legnemesebb értelmében vett pionirokat küldi ki. A Wizo arra törekszik, hogy nem férjezett nők számára is igazságos kvótát érjen el a csertifikátok elosztásánál.

Róth Ionka apellál a gyűléshez, hogy a Wizo magas, politikán felüli céljait minden

egoisztikus szempontot félretéve dolgozzanak.

Diszbankett: A magyarországi Wizo által rendezett diszbanketten üdvözölték a magyar Wizo képviselőit az Exekutívét. A Wizo részéről beszéltek: Romana Goodman (London), Hanna Steiner (Prága), dr Salomea Lewite (Warschau), Pollak van Cleff (Tilburg, Hollandia), Reza Steindler (Belgrád), Mirjam Scheuer.

Speciális ülés a magyar Wizoval: A budapesti Exekutive gyűlés keretében volt egy ülés a magyar Wizo reprezentánsaival is, hogy dr Friedmané, Márezné, dr Kahanné, Elekné és Bisseichesné asszonyokkal együtt megbeszéljék a föderáció intern organizatórikus kérdéseit. Részletes vita után el lett határozva, hogy az összes még megoldatlan kérdéseket a kontingentális Exekutive azon tagjával, aki földrajzi munkakörzetükön belül Magyarországot felelős lesz és a londoni központtal közösen fogják elintézni. A gyűlés bizonyára igen fontos fordulópontot jelent a magyar Wizo fejlődésében.

Közös kirándulás: A „Palestine Shipping Company” a vendégek részére autókirándulást rendezett a budai hegyekre.

WIZO-HIREK

Az oradeai Wizo közgyűlése. November 3-án tartotta a Wizo oradeai csoportja ezévi közgyűlését a város háza dísztermében. Dr Markovits Ignác né elnök üdvözölte a megjelenteket és első sorban az illusztris vendéget, dr Róth Dezsóné, a Wizo országos elnököt. Kegeletes szavakkal emlékezik meg a cionizmus kiváló munkásáról, Blum Zsigmondról s tömör szavakkal vázolta a múlt év kiemelkedő cionista eseményeit. Az üdvözlések során Pogány György ügyvéd a Zs. N. Sz. nevében, dr Markovits József a Héber Kör nevében héber beszédben és Rosenbergné Mancsi az Alapok nevében méltatták a Wizo és dr Róth Dezsóné munkásságát. A titkári jelentést a betegesége által akadályozott dr Gellért Miksáné titkár helyett dr Jeremiás Aranka társelnök olvasta fel, majd Epstein Samuné a pénzájtelést terjesztette elő, amelyek után a közgyűlés a felmentvényt megadta és megválasztotta az új tisztikart. Ezután emelkedett szölszóra dr Róth Dezsóné, a Wizo országos elnökje és folyékony héberséggel vezette be eladását, melyet azután magyar nyelven folytatott. Rámutatott a héber nyelv szerepére és fontosságára, amely a palesztinai új zsidó közösségben a leghatalmasabb összekötő kapocs és egy új Babel keletkezését akadályozza meg. Tömören és élénken ecseleli palesztinai útja során tett megfigyeléseit, de közlései során a hangsúly nem a külszin leírásán van, hanem mélyen bepillantat halgatóságával a dolgok történelmi összefüggéseire. Nyomatékosan mutat rá a nemzeti alapok és a Wizo munkájának fontosságára, mert csak ezek kezdeményezése után nyomul elő a magántörke is, amelyet azonban már nem azok az elvek vezetnek, amelyek kizárólag a közösség fejlődésének és jövőjének útját egyengenték. A közönség hatalmas tapsal honorálta az értékes előadást és a közgyűlés dr Markovits Ignác né elnök zárószavai után véget ért. Az új tisztikar névsora a következő: Elnök dr Markovits Ignác né, társelnökök dr Jeremiás Aranka, dr Molnár Vilmos né és Nussbaum Samue né, titkár dr Gellért Miksáné, pénztáros Epstein Samuné, ellenőrök dr Fried Józsefné és Bleyer Adolf. A kulturbizottság elnöke dr Polacsek né, tagok dr Markovits Józsefné, özv. Mihelyffy Pálné, Pogány György né, dr Sándor János né, Szilágyi Ernő né, Ullmanné Schwartz Magda. Vigalmi bizottság: Elnök Bernáth Béláné, alelnök Heller Józsefné, tagjai: Balázs Árpádné, Gálósi Ferencné, Hajdu Hugóné, Lengyel Imréné, Schiller Sándorné, Szemes Antalné. Székely Ignác né, dr Vértés Sándorné és dr Winkler Jenő né. Palesztinai alapok bizottságai. Elnök: Jacobell Joachimné, alelnök Telier Jakabné, tagok: Ardos Frigyesné, Czitter Jenőné, Fried Jenőné, dr Kohányi Rezsóné, Ritter Albertné, S'cier Dávidné, Weisz Ignác né. Választmányi tagok: Adler Jenőné, dr Adonyi Jenőné, Adorján Péterné, Arató Ferencné, Akos Gvuláné, özv. Blum Zsigmondné, Blum Hermanné, Deutsch Elemérné, Deutsch Jenőné, Erdélyi Jenőné, Ehrenreich Gliz

Eisenberger Bernátné, Farkas Jenőné, Fleischner Sándorné, Friedmann Judit, Feig Jázárné, Fendrich Zoltán né, dr Guttman Jánosné, Guttman Sándorné, Grosz Gézáné, Halmos Mór né, Halmos Zsigmondné, Hartmann Sándorné, Kelemen Izsóné, dr Kenéz Lajosné, Kertész Mártonné, dr Kepes Miklós né, Kesztenbaum Miksáné, Kesztenbaum Zoltán né, dr Kovács Gyuáné, özv. Kun Gyuáné, Kun Józsefné, Lechner Józsefné, Lechner Zoltán né, özv. dr Lévai Béláné, Mandel Ferencné, dr Markovits Pálné, dr Markovits Józsefné, Mező Ernőné, Mezei Mártonné, Munk Mór né, dr Nemeti Sándorné, Rippner Farkasné, Ritter Józsefné, Rosenberg István né, özv. Roseberg Izsóné, Sándor Józsefné, Schlésinger Margit, Schönböcker Arminné, Silbermann Andorné, dr Steiner Ervinné, Steiner Imréné, Szilágyi Adolfné, dr Timár Miksáné, Vadas Jenőné, Weimanné Rosenberg Lola, dr Weisz Endréné, Weisz Jenőné, Zavislag Adolfné. November 4-én Bernáth Béáné vigalmi elnök lakásán hívós és szépszámu közönség jelenlétében rendezett teát dr Róth Dezsóné tiszteletére. Dr Róth Dezsóné lebilincselő előadását melegen ünnepelték.

Wizo élet Oravitán. Az oravitai Wizo csoport a nyári munkaszünet után ismét megkezdte működését. Október 26-án tartották meg szezonnyitó összejövetelüket, melyen Belgráder Alfréd né megnyitó beszéde után Lebovics Kató tartotta meg beszámolóját az elmúlt év munkájáról és az elért nagyon szép eredményről. Ezután Nugel Else alelnök és Nugel Ede igazgató ur tartották meg előadásait a nagy számu közönség előtt, megérdemelt sikert aratva. A csoport elhatározta, hogy kártvadéluatokat fognak rendezni, az első délután Belgráder Alfréd né lakásán meg is tartották, szép sikerrel.

A sighetli Wizo kultureszta. November 3-án tartotta a sighetli Wizo közgyűlése után első kulturesztjét az új zsidó kulturházban. Dr Danzig Samuné elnök üdvözölte szavai után Rosenkranzné társelnök Palesztina mai helyzetéről tartott előadást, majd a Wizo Palesztina centrikus feladatait vázolja. Ezután dr Fried Abraham, a Ba'four-deklarációról beszélt, ismertéve annak fontosságát a Zsidóország felépítésére vonatkozólag. Az igen tartalmas és érdekes előadásokat a szépszámu közönség megkülönböztetett figyelmel kíséerte végig.

Wizo élet Gherlán. A gherlai Wizo csoport október 13-án tartotta meg szezonnyitó ülését egy szokásos tearendezvény keretében. A vezetőség megtartotta beszámolóját az elmúlt év munkájáról és elhatározták, hogy feltétlenül felhozzák az önkéntesen felemelt évi budgetet. A tagok elhatározták, hogy felkérlik a központ utján Weinberger Józst arra, hogy látogassa meg a csoportot és tartson egy előadást. A régi vezetőség maradt a csoport élén.

A racionalizálás az intenzív gazdaságban

A gazdasági verseny, amely az arab földesurak közt, — akik olcsó arab munkával dolgoztatnak —, és a zsidó földesurak, — akik drága zsidómunkást foglalkoztatnak —, közt dúl, kényszerítette a zsidó földesurakat a mechanizációra és földi megművelési rendszereinek a racionalizálására. A munkabérek különbsége az országokban levő organizált és organizálatlan munkások bérkülönbségéhez viszonyítva, aránytalanul nagyok. Így arab földmunkás napi munkabére az intenzív mezőgazdaságban 9—10—11 óras munkanap mellett 2—3 évvel ezelőtől 6—8—10 piaster (kb. 6 lej — 150 ke.) volt. Ugyanakkor egy organizált zsidó munkás bére a mezőgazdaság ugyanazon ágában 8 óras munkaidő mellett 17 és fél 20 piaster volt. A bérkülönbséget teljes valójában a narancsült étvényes csak akkor kezdte érezni, amikor a piacon szembekerült az olcsóbb arab narancsall. Két eshetőség maradt hátra számára: vagy a munkabérek leszállítása, vagy a racionalizáció. A bérek lejárásának a lehetőségét a 80.000 tagot számláló. Hisz adutt Haovdim megemléstette, úgy hogy a racionalizálás maradt az egyedüli kiútja.

A racionalizálás, a mechanizálásban egyes részlelműk megsejntésében, új egyesze-

rűbb munkaformák behozatalával, a munka tempójának a fokozásával, különböző eszközök segítségével történt. Külön delegációk utaztak Kaliforniába és Texasba a narancsültévények tanulmányozására. Próbálták bevezetni a premia rendszert, stb. A racionalizáció segítségével sikerült elérni, hogy ugyanazon parcesz megművelésére a feleannyi munkásra van szükség, anélkül, hogy a gyümölcs finomságából valamit is veszítené. Az eddigi jelenségek a kapitalista gazdaság természete és fejlődésének az eredményei, azonban az utolsó hónapok jelenségei a palesztinai specialitás termékei. A munkás-hiány kényszeríti a zsidó gyümölcstermelőket, de különösen azokat, akik csak zsidó munkával akarnak dolgoztatni, a racionalizáció fokozására. A szaklapokon kívül a napi sajtó is propagálja az öntözés legújabb módszereit, amely szerint egy ember öntözhető részük segítségével mechanikusan öntözhető. Ezen új rendszer bevezetése forradalmat jelentene a narancstermelésben, mert a narancs megművelését teljesen leegyszerűsítene és így olcsóbbá tenné. Míg eddig 10 dunamra 1 munkásra volt szükség, addig az új rendszer következtében, 30 dunamra kellene egy ember.

Aziz Effendi: Beduinok közt

Fellah falu Choránban, túl a Jordánon. Néhány vályogkunyhó a mezők között, egyenes, végtelen mezők, ameddig a szem ellát, sehol egy fa, sehol egy talpalatnyi kert, sehol egy kis árnyék. Az izzó nap melegétől füsttől szemétdomb szaga trjeng a levegőben. A sejk „mudáffá“-jában, vendégszárában, cigarettá és fekete kávé mellett ülnek néhányan a falu előkelői közül és pár idegen. A beszélgetők Chorán földjét dicsérik, amelyben az elültetett növény öntözés nélkül is magásra nő, ahol nincs kúsa és tövis, a levegője egészséges és egészségessé tesz, Chorán földjén mindig beteg és gyengélkedő, áldassék éne Allah!

Es az öregek, akik ismerik Galléát, az Emeket és a Jordánt abból az időből, amikor még nem telepedtek le ott zsidók és amikor azok a mezők még kopárak és kiüresen voltak, ezek az öregek dicsérik a narancsokat, szőlőket, erdőket, a szép házakat és gépeket, melyeket ott most látni lehet.

„Ha ez a föld, Chorán áldott földje a zsidók kezében volna, néhány év alatt már nem ismernék rá. Szőlőket és narancskerteket ültetnének, fájlatokat hoznának ide. Az egész világon nincsenek még olyan „sarin“, olyan hősök, mint a zsidók.“

Volt már egyszer Choránban egy kis zsidó telep, de felosztott a vívmáhaboru előtt. Azok nem voltak „radzsai“ (vitézek).

A „moszkovok“ — sokkal vitézbebbek, ők a legvitézebbek mind közül. Olyan bátrak, mint a beduinok, vagy még bátrabbak. „Sarin“ a moszkovok.“

— Hát ti miért nem vagytok olyan „sarin“ mint ők?

— Mi? Amin? látod, szeretünk ülni hávé-

mellett, lusták vagyunk, Allah és a Próféta életére, nincs nálunk lustább az egész világon... —

— A szegény „charat“ dolgozik egész évben, és ezért megkapja a termés negyedét, a többi az uré. Akár kevés is, akár sok, elég neki és a családjának fenntartásához. Ha a zsidók idejönnek lakni, akkor jobb volna az életük. „Chér Allah ve'adzet.“ (Allah jó és ad eleget).“

De egy városi közbeszélő: — Elég nekik „Felesztin“ (Palesztina), maradjanak csak ott... —

— Mitől félsz, te városi? Hadd jöjjenek csak és hozzanak ki a földből többet, mint a fellahok. Miért ne változtassák ezt az áldott földet is virágzó kertté?

— Hát miért nem tisztítjátok meg ti magatok a földet a kövektől és tönköktől? Egy pár napig kellene csak dolgoznotok és a földetek tiszta lenne!

— Mi ugyanazt csináljuk, amit apáink és nagyapáink tettek... —

— Az apátok még nem viseltek nadrágot, ti minek hordtok?

— És ha valakinek az őse számar volt, a fiának és az unokájának is számarnak kell lenni?

A körüllevők nevetnek.

— Talán a gyermekeink megtanulnak majd úgy dolgozni, mint a zsidók... —

— Ezeknek a zsidóknak, ezeknek a „moszkovoknak“ a szíve visszív, nem félnek semmiől, gyűlölik a semmittevést, mind dolgoznak, kicsinyek és nagyok egyaránt. „Radzsai“ (vitézek).

— „Radzsai“ vitézek és bátorszívűek. — felelik mindnyájan, mint egy szájjal.

Satumarei Wizo-hírek. A kissé hosszúra nyúlt nyári szünet után október 17-én kezdődött meg a Wizo aktív munkája és máris jelentős sikerekről számolhatunk be. Az elmúlt éveknek megfelelően a heti teadélutánok rendezésével kezdtük a munkánkat. Agilis asszonyaink három jól sikerült teát rendeztek és pedig dr Rosenfeld Andornénál volt az első szép tea, ahol Fried Margit élvezetes előadásban ismertette az ünnepek jelentőségét. A megjelentek nagy tetszéssel fogadták a szép előadást. Dr Schwarz revüt tartott dr Fischer Miklósné nívós teáján Giskalay János, az illusztris író és költő magasszárnyalású beszédében ismertette az egyistenhit lényegét. Heimovits Mór né fenyesen sikerült teáján nagy kultur élvezetben volt részük a jelenlétüknek. Három neves szónok: dr Friedmann főrabbi, Geiger Mór és Giskalay János tartottak nagyhatású előadást. Mindhárom kitűnően felépített nagyvonalú előadását a hallgatóság mindvégig nagy figyelemmel kísérte és lelkes tapsal honorálta. A heti

teákon kívül a vezetőség a Wizo érdem-dus elnökújével dr Fischer Samunéval az élen sorozatos gyermek mesedélutánok rendezését határozta el. Október 27-én volt az első ilyen mesedélután Rosenfeld Mártonnénál, hol az izlkes uzsonna után Rosenfeld Éva egy mesét olvasott fel a Cion szeretetről, melyet a gyermekek nagy élvezettel hallgattak végig. A felolvasás után különböző gyermekjátékokkal szórakoztak a kicsinyek. Ezekkel az összejövetelekkel és oktató mesékkel igyekszik a Wizo a zsidó öntudatot a gyermekekben is felbreszteni. A vezetőség annak a reménynek ad kifejezést, hogy céludatos, kitartó munkával sikerül fog minden nehézséget legyőzni és az ideány végével ismét egy eredményes munkát teljesíteni. Rosenfeld Mártonné.

Wizo munka Carein. A carein Wizo-csoport a nyári szünet után ismét hozzáfogott a munkához. Október 27-én Reiter Adolfné, elnökő lakásán gyűltek össze a hölgyek igen szép számban, mely alkalommal elhatározták, hogy az elnökő

javaslata alapján privát házaknál fognak teadélutánokat rendezni és azonnal 12 asszony vállalkozott is ilyen teadélutánok megrendezésére. Ugyanezen az összejöveteleken megjelent a véletlenül átutazóban Carein tartózkodó Giskalay János, aki engedve az elnökő felkérésének, egy rendkívül érdekes és mindvégig lebilincselő előadást tartott az összejöveteleknek. A carein csoport a téli szezonra több rendezvény megtartását tervezi.

Wizo munka Odorheiu. Hosszu nyári szünet után, október 26-án este tartotta az odorheiu Wizo csoport reorganizációs közgyűlést. Dr Kálmán Józsefné elnök nyitotta meg az ülést és üdvözölte a megjelenteket, majd bejelentette a vezetőség lemondását. Szavazással új vezetőséget választottak: Elnök Szöllösi Dezsóné, társelnök: Guttman Sámuelné, titkár: Feuerstein Miksáné, pénztáros: Guttman Zsigmondné. Feuerstein Miksáné az új vezetőség nevében köszöntet fejezte ki dr Kálmánnak eddigi munkásságáért és díszelnökké való megválasztását javasolja, melyet a gyűlés egyhangulag elfogad. Utána Szöllösi Dezsóné, az újonnan választott elnökő emelkedik szólásra. Megköszöni a belé helyezett bizalmat és igéri, hogy minden igyekezetében a Wizo munka fellendítésén lesz. A gyűlés elhatározta, hogy minden hónap első szombatján gyűlést rendez, továbbá minden héten vasárnap délután teadélután a Zsidó Otthon helyiségében. Az elnök felkérte a hölgyeket, hogy minél számosabban látogassák az összejöveteleket, mert ez feltétlenül meg fogja hozni a várt eredményt..

Wizo élet Baiamaren. A baiamarei Wizo csoport is elkezdte ismét a munkaszézon kezdetét alkalmával működését. Az első teadélután Weisz Sándorné elnökő lakásán volt igen szép eredménnyel. A következő teák dr Sarudinénál, Boros Bözsinnél és Róth Zoltánénál lesznek. Az első délután dr Herskovits Farkas tartott igen érdekes előadást Feuchtwanger „Zsidó háború“ c. könyvéről. A nyilvános teasteélyek rendezése is nemsokára megkezdődik, melyeket később valamilyen program beleillesztésével fognak színessé tenni.

A sighetli Wizo közgyűlése. A sighetli Wizo a nyári rövid szünet után ismét megkezdte működését. Október 29-én tartotta meg közgyűlést az új zsidó kulturházban igen szépszámú közönség jelenlétében. A közgyűlést dr Danzig Samuné elnökő nyitotta meg, vázolta az elmúlt év munkáját és meleg szavakkal munkára hívta fel a tagokat az elkövetkező évre. Szuk Sándorné a mult közgyűlés jegyzőkönyvét olvasta fel, mely után vita keretében az elkövetkező év munkaprogramját határozták meg. Elhatározták, hogy háromszor hetenként kulturestéket rendeznek a Wizo új otthon helyiségében. Az első kulturest folyó hó 3-án lesz megtartva, melynek keretében Rosenkranzné, Taub Dezsóné és dr Fried Ábrahámné fognak előadásokat tartani. Továbbá egy heber óvoda létesítését határozott el egyhangulag a közgyűlés. Folytatják a teasteélyek és hólabdarendezvények megtartását. Az első hólabdarendezés Marmor Rafaelné szervezeti bizottság elnökő rendezésében lesz megtartva. A közgyűlés az elnökő lelkesítő zárásával emelkedett hangulatban ért véget.

Wizo élet Alba-Iulian. Az albaulian Wizo-csoport október 28-án tartotta meg első közgyűlést a roganizáció óta. Dr Springer Sándorné elnökő részletesen beszámolt az elmúlt év eredményéről. Több tea- és fagyalt-délután, kultúrelőadás, programmal összekötött teasteélyt és kézimunkadélután rendeztek, melyeknek keretében belül dr N. M. Gelber KH delegátus, Weinberger Nándorné (Cluj) és dr Rachel Klompus tartottak előadásokat. Az 1933 év folyamán meglátogatták a csoportot Reiter Lunka ügyvezető elnök és Sidon Józsefné, a lugoji Wizo elnökője. Reiter Lunka előadása után az albaulian asszonyok teljesen meggyőző a Wizo fontosságáról, intenzív munkát határoztak el és az év folyamán a következő előadásokat tartották: Oostfeld Gottfriedné: Revük. Kertész Arnoldné: A heber költészet fejlődése a Bibliától napjainkig. Treitel Izidorné: Georg Eliot, mint keresztényionista (Felolvasás). Springer Sándorné: A némozgalom fejlődése. Hermann Izsné: Saul Cernichowsky költésze. Dr Halász László: A művészetekről általában és zsidó szempontból. Steiner Miklós: Régi zsidó írásművészet. Treitel Izidorné: Beszámoló a tg-muresi országos Wizo-konferenciáról. Ezenkívül megtartották az

Anyák Napját és lefolytatták a Rotschild akciókat. A sékelakció lefolytatásában szintén mindannyian kivették részüket. Elnökő a beszámolója végén megköszöni a hölgyeknek működésüket, valamint Fuchs Nándor közönségi elnöknek köszönetet mond támogatásáért, melyet mindig rendelkezésére áll a Wizo-nak és a cionizmusnak. Kéri a tagokat, hogy még több szeretettel és intenzívítással végezzék a Wizo munkát. A közgyűlés megelhatározza, hogy a jövőben forszirozni fogja erősen a hebraizációt úgy az ifjuság, mint a felnőttek között. Treitel Izidorné előadja a jövő év első feleének kulturprogramját s megnevezi az előadókat. A közgyűlés elfogadja a javaslatot és megállapítja a rendezvények időpontját. Egyhangulag a régi vezetőséget választották meg és a régi válasszományt megújították.

Dr Mirjam Scheuer—Goldes Timisoaran. Az erdélyi Wizo Föderáció timisoari központja közli, hogy dr Mirjam Scheuer—Goldes (Teplitz—Schönau) december 26-tól 31-ig Timisoaran lesz, amikor egy propagandistaképző-kurzust fog tartani. A kurzuson részt fognak venni a vidéki Wizo csoportok vezetői is. A központ körleveleket küldött szíjjel a csoportokhoz. Minden egyéb részletet a jövő heti Wizo mellékletünkben fognak közölni.

A Wizo toplitai helyiscsoportja folyó hó 26-án műsorral egybekötött bált rendezett. Ugy a műsor, mint a bál teljesen erkölcsi és anyagi sikert aratott, amiért is elsősorban Likvornik Fülöpéné, a helyi csoport elnökő iletli elismerés. Egy pár lelkes tagból álló rendezői gárda élén az elnökő fáradozása az est megrendezésével a legjobbat nyújtotta. Az objektív szemlélet arra a megállapításra jutott, hogy a fáradhatatlan és hozzáértő vezetés a toplitai helyiscsoport tagjainak megértő és termékeny talajra talált. A közönségben pedig osztatlan elismerést. Az elnökő román és pémet nyelvű üdvözölő beszéde nyitotta meg a műsort, majd Davidovits István röviden méltatta a nemcsélt, amelynek szövegében az estet megrendezték. Az egyes számokat is Davidovits István konferálta. A műsor keretében belül felléptek Brumberg Károlyné, Davidovits Istvánné, Hirsch Dezsóné, Likvornik Fülöpéné és Rosenkovits Lotti urhölgyek, Blumenthal Zoltán Erdős Imre, Révész Imre (Tg-Mures) és Nagy László urak. A szereplők egytől-egyje az amatőr színjátszás legjavát adták. Reméljük a Wizo minél gyakrabban alkalmat fog adni a lelkes szereplőnek, hogy ambíciójukat és tudásukat a nemcsélt szolgálata állíthatja, az országépítés munkájában is formában is részt vehessenek.

A tárgumuresi Wizo hosszú nyári szünetelés után ismét megkezdte munkáját. Október 16-án volt az első teadélután, melyen a csoport elnökője, Schwarz Dezsóné volt a háziasszony és amelyen közel hetven hölgy vett részt, mindvégig nagyon kellemes hangulatban, ami főleg az elnökő mindenkiel szemben egyformán megnyilvánuló testvéri szeretetének tudható be. Az egybegyűlt vendégeket Schwarz Dezsóné, elnökő üdvözölte kérve a hölgyeket, vegyék ki részüket a Wizo munkájából, támogassák célkitűzéseiket, látogassák a gyűléseket és rendezvényeket. Ezután átadta a szót László Jakab gyárigazgató urnak, aki az Zs. N. Sz. tárgumuresi csoportja nevében üdvözölte a Wizót. Keresetlen, kedves szavakkal kérte a hölgyeket, vegyék komolyan a reájuk háruló munkát. Felhívta figyelmüket a zsidó asszony és zsidó anya hiányosságaira úgy kulturális, mint cionista és szervezeti szempontból. Rámutatott sok mulasztásra, kérve, pótoljanak amennyit lehet. Az előadást tetszéssel fogadták és hosszas tapsal honorálták. Október 23-iki teadélutánon Gherman Györgyné és Schöfler Bernátné ügyvezető elnökő látták el a háziasszonyi tisztviselőget. A teadélután keretében Moritz Geiger K. H. delegátus tartott előadást Feuchtwanger „Söhne“ című könyvéről. Nívós és tanulságos fejtegetései nagy tetszést keltettek a hallgatóság figyelmét. Október 30-án volt az idei harmadik teadélután, melyen, amelyen Senensie Bélané és Senensie Jenőné urnők látták el a háziasszonyi tisztviselőket a tőlük megszokott kedvességgel és körültekintéssel. Kedélyes rompartik tartották együtt a hölgyeket az esti órákig. A munka nagy ambícióval indult meg és remény van arra, hogy a csoport a téli hónapok alatt mindenképpen kielégítő eredményt fog mutatni.

— A világ legkisebb városának nevezik a 10 kilométer hosszú épült. Egyetlen négy tagból álló kalauz és mozdor végállomásnak kívül szerződött vonalon még mo vizsafelő a mozdor. Ezt a lípít építették Ferdin megadták, hogy saság Indianán á dinand városát. minc perc alatt t

— Rádióverseny metország között Mandel, a francia szerint — jóváha amelyeket a stragiájának emelés keletfranciaország reformálása céljára panasz volt úgy hogy az ottani re hallgatását erőse a Rajnához közel ködése. Különöse és a körzetébe szárnnyalták tul menti francia legben attól tartó terbevetit uj, na más még fokoz helyzetet. Ugy nagyott javaslat a strassbourgi fr giájának 100 Kw

— Salom Asch je. Londonból je ning News című dalmi jelöljeivel. Svédországban m uralkodik és ezé vagy olasz kapja. Nagy kilátása va Aschnak, a nagy az csökkenti, ho meri nagyobb eu

KIS

— A világ legd jelentik: A világ res brit-guyanai féle bélyeggyűjté ban próbálták e nagyobb ígéret cs reztető visszavont ezer fontot váltak

— Orvosi hírl. gyógyász szabads delését ismét meg 1912. délután 3—

— Meghosszah rátsági szerződés tik: A szovjettel a hat évvel több zódés érvényét m

— Sylvan Lev jelentik: Az Új professzornak, az selle elnökének é feszorának halálh esendben ment vé ben. Az elhunyt rint csak a legszű utolsó útjára a ki élén a Temps-el egyik legnagyobb az azt írja róla, legnagyobb karak gos ügy védelme hangsúlyozza Svl a cionizmus ellen, alapítja, elismeri

HIREK

**Modern csillárt
olcsón
Constructio**
Piata Unirii 31. Telefon: 83.

— **Ha fáj a gyomra.** A Medizinische Klinik című orvosi folyóiratba érdekes tanácsokat ad Schmidt professzor a gyomorégésben szenvedők számára. Gyomorégést nemcsak gyomorsavtúltengés, de gyomorsavhiány is okozhat. Erre hajlamos emberek gyomorégést kávéból, teától, alkoholtól, nikotintól, édeségektől kaphatnak, de okozhatja a hideg és az evés utáni lefekvés is. Makacs gyomorégés esetén gyakran állapítottak meg cukorbetegséget, epe- és vesekövet, vagy közszenyit. Nem mindig használják a porok, amelyek szénasav nátriumból, égetett magnéziumból állanak, sokszor inkább használják a diót, az égetett mandulát, a sült gesztenyét vagy az olajt. Sokszor egészen paradoxonként hangzó „orvosságok” a jók, mint savanyú alma, citromlé és ecet. Gyomorgörcsök ellen ajánlható a kevés rummal kevert meleg víz. Az ideges éhség okozta fájdalmak ellen, amelyek nem az üres gyomortól származnak, nagyon jól tesz a cukorra csöpögtetett fodormentaolaj. A tüdőtuberkulózisok étvágytalanságának leküzdésére egyszerű eredményt lehet felmutatni a naponként való karbolsav befecskendezéssel; a hatás rendszerint a harmadik napon áll be. Az étvágytalanság különböző formái ellen ragyogó eredménnyel használják a poralaku jégét. Sokszor elegendő az evés előtti nyugalom. Gyomornyomás esetén jól tesznek a hideg, sok esetben pedig a meleg borogatások, amelyek természetük szerint egyénileg használhatók. A legtöbb gyomorfájdalom esetén nagyon üdvös a dohányzásról való lemondás is.

— **Ha fáj a feje és szédül,** ha teltséget, bélgalmat, gyomorégést, vértóvulást, szorongást vagy szívdobogást érez, igyék minél előbb valódi „Ferenc József” keserivizet, mert ez a gyomor és a belek működését előmozdítja, az epe kiválasztást fokozza, az anyagcserét megélénkíti és a vérkeringést felfrissíti. Gyomor- és bélbajok szakorvosai igazolják, hogy a Ferenc József viz remek természetalkotta hashajtó, mely méltán megérdemli a legmelegebb ajánlást.

— **A hírszolgálat palotája.** Londonból jelentik: A londoni sajtónegyed főutvonala, a Fleet-streeten rövidesen megkezdik a Hírszolgálat Palotájának hatalmas arany építkezését. A kilencemeletes palota a Reuter-iroda és a „Press Association” közös székháza lesz. A két hírszolgálati iroda már eddig is a legszorosabban együtt működött, de szerkesztőségük eddig külön-külön épületben dolgozott. A hírszolgálat gyorsiramu fejlődése következtében az utóbbi időben mindkét épület szűknek bizonyult és ezért alhatározták, hogy a két szerkesztőség közös új épületbe költözik. A két társaság megszerezte a „Press Association” mostani székházának a Byron House mögött elterülő egész épületbőrt s a meglévő épületek lebontása után rövidesen megindul az új palota építkezése.

Ma, vasárnap a ROYAL-mozgóban:

KIS MAMA — Gaál Franci-val

Monopol: Filmcentrala. Számozott helyek elővételben.

Kövekező műsor: LILIAN HARVEY „Felhívás a keringőre”

— **A világ legrágább bélyege.** Newyorkból jelentik: A világ legrágább bélyegét, a híres brit-guyanai egycentes bélyegét, a Hind-féle bélyeggyűjtemény fénydarabját Londonban próbálták elárverezni, de mivel a legnagyobb ígért csak 7500 font volt, az árvevőket visszavonta. A bélyegért legalább 10 ezer fontot vártak.

— **Orvosi hír.** Dr. Goldglanz fül-, orr-égégyógyász szabadságáról hazérkezett és rendelkezését ismét megkezdte. Rendel délelőtt 10—12, délután 3—5. Cluj, Piața Unirii 29.

— **Meghosszabbították a török-orosz barátság szerződés érvényét.** Ankarából jelentik: A szövettel 1925-ben kötött barátsági és a hat évvel utóbb létrejött tengerészeti szerződés érvényét ma meghosszabbították.

— **Sylvain Levj prof. temetése.** Párizsból jelentik: Az Uj Kelet közölte Sylvain Levj professzornak, az Alliance Israélite Univerzitetének elnökének és a College de France professzorának halálhírét. Temetése a legnagyobb csendben ment végbe a Montparnasse-temetőben. Az elhunyt tudós utolsó kívánsága szerint csak a legszűkebb hozzátartozók kísérték utolsó útjára a kiváló férfit. A francia sajtó, élén a Temps-el, Sylvain Levj mint a világ egyik legnagyobb orientalisáját parentálja el és azt írja róla, hogy Franciaország egyik legnagyobb karaktere volt, minden igazságos ügy védelmezője. A cionista sajtó kihangsúlyozza Sylvain Levj egykori szerepét a cionizmus ellen, de amikor tévedéseit megállapítja, elismeri jöhíszemiségét.

— **Kisiklott egy tehervonat.** Bucarestből jelentik: Daiga állomáson a Bucuresi-Constanța vonalon a 8554 sz. tehervonat kisiklott, 2 kocsit teljesen összetört. Fridmanschi mozdonyvezető meghalt, egy fűtő és egy fekező súlyosan megsebesültek. A forgalmat néhány óráig átszállással bonyolították le.

— **Meghalt Nietzsche nővére.** Berlinből jelentik: Elisabeth Förster-Nietzsche, a nagy filozófus nővére, a Nietzsche-archívum munkálatainak irányítója, 89 éves korában Weimarban meghalt.

— **Rövid hírek mindenünnen.** Münchenben a Feldherrnhalle előtt éjszakai ünépség volt Hitler részvételével. A párt megmozdulásainak halálos áldozatait átszállították a Feldherrnhalleba. A koporsó után 10 ezer zászlót vittek, majd a pártvezérek diszmenetben elvonultak a Feldherrnhalle előtt. — Newyorkból jelentik: Petersonban rablók kifosztották az állami bankot. A tisztviselőkre revolvert szegezve, rabolták ki a pénzeszközöket. — November 14-én kongresszust tartanak Berlinben. A kongresszus tárgya, a rádió szerepe a rendőri szolgálatban. A résztvevő államok között van Románia is. — Bécsben tegnap kivégezték Grazban Neubauer, akit rablógyilkosságért ítélték halálra. — Londonban tegnap a munkáspárt és a kommunizmus híve választói gyűlésen nagy feltűnést kellett, hogy a résztvevők nem engedték szóhoz jutni lord Hailsham angol külügyminisztert. — Kína teljesen betiltotta az ezüstkivitelét.

Szenzációs

ELEGANS HÖLGYEKNEK

ADESGO

megnyitotta
VALÓDI MILANÉSE
FEHÉRNEMŰ osztályát.
Ezt a fehérneműt eddig nem gyártották az országban, tehát — az új fehérnemű — a divat legnagyobb szenzációja.

- Hálósíngék
- Kombináltak
- Női nadrágok
- Teljes garnitúrák
- Pizsamák

Az Adesgo Milanese fehérnemű előnyei:

- Különlegesen rugalmas monopol ADESGO anyag.
 - A szövés rostjai sohasem törzlenek.
 - Eredeti párizsi modellek és színinták.
 - Izléses szabás és kivitel.
- és főként — a felhasználás anyagok elrendezése minősége következtében — hallatlanul tartós.

Az „Adesgo Milanese” fehérneműn rajta van a kereskedési védjegy.

Adesgo MILANÉSE

Adesgo

EZ AZ ELEGANS HÖLGYEK FEHÉRNEMŰJE

— **A csehszlovák parlamentben a kommunisták a keresztényszocialistákkal együtt szavazták meg a külpolitikai tájékoztató elfogadását.** Prágából jelentik: A csehszlovák képviselőház befogadta a külpolitikai expozé feletti vitát. A szavazásnál a szudetanémet párton kívül az összes többi pártok a tájékoztató elfogadása mellett foglaltak állást. Ezuttal történt meg először, hogy a kommunisták egy táborban szavaztak a keresztényszocialistákkal. A szavazás eredménye több, mint kétharmad többség. A képviselőház legközelebbi ülését csütörtökön tartja, amikor kormányrésztől betérjesztik az új költségvetési előirányzatot.

— **A szállósgazdák kívánságai.** Buzából jelentik: Praha és Buzáu környéki szálló-irtokosok tegnap gyűlést tartottak. Ugyanekkor az ország 40 szállótermő vidékének centrumaiban hasonló gyűlések voltak, amelyeken a gazdák százezrei követelték az árak megjavítását, a szállótermelés hatályosabb támogatását stb.

— **Munkás és művezető véres párba.** Botosaniból jelentik: Az Abramovici-féle börtényben Nicolae Artinof összeverekedett Ion Georgescu gépmesterrel. A verekezés során Artinof egy rozsdás vasdarabbal kiütötte ellenfelének a szemét. A rabbiátus embert le tartóztatták.

— **Súlyos összeütközések voltak Sevillában fasiszta diákok és politikai ellenfeleik között.** Madridból jelentik: Sevillában fasiszta diákok és politikai ellenfeleik között súlyos összeütközések voltak, amelyeknek során egy diák életét veszítette s többen súlyos sebeket kaptak. A diákság sztrájkba lépett. Az egyetemet bezárták.

— **Fasiszta párt alakult Jugoszláviában.** Belgrádból jelentik: A minisztertanács engedélyezte az új néppárt megalakítását. Ezt a pártot politikai ellenfelei fasisztának mondják.

Sidy Thal, jótékonycélu fellépte az Árvagondozó matinéján

Az Árvagondozó vezetőségnek sikerült a kiváló művésznőt megnyerni, hogy egy megrendező matiné keretén belül csillogtassa művészetét a cluji közönség előtt. Ezt a matiné-t az Árvagondozó november hó 17-én fogja megrendezni s ennek során más, nívós művészi programot is nyújt a közönségnek. Ugyancsak ez a matiné lesz a bevezetője annak az előadásorozatnak, amelyet az Árvagondozó a tél folyamán az ifjúsági probléma megoldása érdekében beindít.

Azt hisszük, hogy Sidy Thal ezen jótékonycélu fellépése, amelynek tiszta jövedelme a tihutai nyaralótelep és a cluji tanoncotthon céljaira szolgál, alkalom lesz arra, hogy minden cluji zsidó ott megjelenjen s a maga belépti díjával növelje ezen két szép intézmény fentartásának lehetőségét.

Pályázati hirdetmény

A Zsidókörház igazgatósága a szabályoknak megfelelően ez évben is pályázatot hirdet 3 (három) alorvosi állásra és pedig 1 belgyógyászati, 1 laboratóriumi és 1 sebész-nőgyógyászati alorvosi állásra. A pályázat határideje 1935 november 15, az állás 1936 január 1-től számított egy évi időtartamra töltetik be. Kérvenyek a kórház igazgatóságához küldendő a szükséges okmányokkal egyetemben, ahol is minden részlet megtudakolható.

Román Opera

NOVEMBER 18

UNGÁR IMRE

a világhírű vak zongoraművész egyetlen hangversenye

Az Opera szimfónikus zenekara. Dirigál: Bobescu.

UJ KELET Legújabb hírek

Az olasz csapatok Makallétól délre folytatják előnyomulásukat

Az olasz csapatok ünnepélyes formások között vonultak be Makalléba. Gugsza herceget nevezték ki Makalle kormányzójává. A Tana tó irányába nyomulnak az olaszok

Makallétól délre készül az első, olaszokat feltartóztató ütközet

London, november 9. Az angol lapok tudósítói közlik a kelet-afrikai hadszíntérről, hogy az olasz csapatok ünnepélyes formások között közepele vonultak be Makalléba. Menetüket tankosztog nyitotta meg, utána következtek a különböző gyalogcsapatok. Ras Gugsza csapatfőnöke élen lovagolt olasz tábori szürke egyenruhában, vállán az abessziniai herceget megjelölő vörös pajzsokkal. A belvárosban a kopt papok várták a bevonulókat. A főpap magasra emelte a keresztet, amelyet Brogna olasz ezredes, az első bevonuló csapatfőnök parancsnoka megcsókolt. Az élen haladó csapatok, majd utána a többiek is díszmenetben vonultak el a kereszt előtt a Giovinezza hangjai mellett. Az ünnepélyes bevonulás alatt Ciano gróf légióra körözött a csapatfőnökök felé.

A római lapokhoz érkezett jelentések szerint Makalle az olaszok bevonulásakor több ponton égett, mert a távozó abessziniai csapatok egyes házakat felgyújtottak. A lakosság egy része elmenekült a távozókkal, a többség pedig nagyrészt kifosztották. Gugsza herceget a hadseregnek Makalle kormányzójává nevezték ki Victor Emanuel olasz király nevében. Asmari jelentés szerint az olasz csapatok folytatják előnyomlásukat: és elővédjeik már Makallétól 30 kilométernyire délre jutottak. Utközben kisebb összecsapások voltak, amelyek során számos foglyot ejtek. Azt hiszik, hogy

az abessziniek a Gondar—Debra—Tabor—Socota—Alagi—Gudra vonalon fogják felvenni a küzdelmet.

A déli fronton is előrehalad az olasz offenzíva. Gorahai elfoglalása után az abessziniek Daggabur felé vonulnak vissza. Gorahai rendkívül fontos csomópont, mely urálja az Olasz-Szómália és Harrar, Angol-Szómália és Addis Abeba közötti utakat.

Egyébként Makalle elfoglalása nem jelenti célját az ezélett néhány nappal megindult olasz akciónak. A II. gyarmati hadosztály a karavánuton követi az ellenséget Ashang felé.

Valószínűnek tartják, hogy a gyors előnyomulás döntő harcot fog kikényszeríteni az abessziniek részéről.

Maravigia tábornoknak a jobbszárnyon levő csapatai felől Gondar felé tartanak. Amig Makalle felől tartomány uralmát biztosítja, ugyanolyan fontosságu Gorrahaj tulajdona Ogadenben, amely utat nyit Harrar felé.

A Stefani távirati iroda jelenti, hogy a második benzülőtt hadosztály messze maga mögött hagyta a déli irányban előnyomulva, Makallét. Az előnyomulás erélyes és gyors maradt az északi fronton. A hadvezetőségnek az a szándéka, hogy végre nyílt csatára kényszerítse az abessziniai főerőt.

Olasz katonai körökben Gorrahaj elfoglalását nagyobb stratégiai sikernek tekintik, mint akár Makalle megszállását. Az abessziniek a Harrar—Jijiga vonalon készülnek ellentámadásra.

Róma, november 9. Az ellenségeskedések megkezdése óta az olasz csapatok az észak-abessziniai fronton 150 kilométert haladtak előre s jelenleg Makallétól délre harminc kilométerre állanak az előőrsek.

Folyik az előnyomulás asmari jelentés szerint a Tana-tó irányában is.

Az angol-szómáliföldi Berberába érkezett hírek szerint olasz régi rajok legalább ezer bombát dobáltak le Harrarra. A város számos épülete összedőlt. Igen jelentékenynek tartják az áldozatok számát.

Az angol lapok nem titkolják az abessziniai olasz sikereket. Értesüléseik szerint Gondar irányában is előrehaladás történik.

A lapok értesülései szerint az olasz előnyomulás tempója helyenként le fog csökkenni, mert az északi fronton 3-4 ezer méteres hegyvidékekre érkeztek az előcsapatok s a hadsereg is az eddigéknél súlyosabb feladatok megoldása vár.

A londoni lapokhoz érkezett táviratok szerint valószínűnek látszik, hogy az abessziniai főparancsnokság az olasz előnyomulás sikereinek ellensúlyozására ellentámadást fog elrendelni a szómáliai frontszakaszon.

Tegnap a főparancsnokság intézkedésére nagymennyiségű hadianyagot irányítottak az északi frontra.

A csapatok számát, amelyeket szintén észak felé irányítottak, most már félmillióra becsülik. Remélik, hogy Makallétól délre lesz az első igazi, az olaszokat feltartóztató ütközet.

Addis-Abebai jelentés szerint tizenkét angol és amerikai teherautót, 1800 Mauser-puskát, négy léghajító ágyút és három szétzedett angol gyártmányú repülőgépet indítottak utnak Abesszinia felé. Ma délen olaszok tartott repülőgépet haladt el a város felett.

London, november 9. A Reuter távirati iroda munkatársa bejárta Libiát és Tripoliszt s hadikészülődéseket állapított meg. A tudósító csapatmozdulatokról számol be. Szerinte Tobruk kikötőjében az olaszok hadihajókat és hidroplánajokat tartanak. Közlebről 150 olasz pilóta érkezését várják a kikötőváronba.

Bern, november 9. Svájci Vörös Keresztes osztagok érkeztek Kelet-Afrikába 80 láda gyógyszerrel.

Mussolini és Drummond újabb megbeszélései

London, november 9. (Rador.) A Reuter-ügynökség jelentése szerint Mussolini ma újból fogadja Drummond angol nagykövetet. Azt hiszik, a mai megbeszélésnek eredménye Anglia és Olaszország között a jóviszony további javulása lesz.

Kapcsolatban Mussolininak Drummondal folytatott beszélgetésével, a L'Oeuvre így ír: „A Duce és az angol követ közti tárgyalások a jövőbeni földközti tengeri helyzetet érintik. Arról van szó, hogy rövidesen olyan meg egyezés jönne létre a Földközi tengeren amely mentesítené a hadihajók építésétől úgy a nagymint a kishatalmakat, kölcsönös segélynyújtási tervet megkötése által.

Londonban úgy hírlik, hogy az olaszok két cirkáló és torpedóflottilla visszarendelését óhajtanák elérni Angliában. Ennek valószínű ellenértéke újabb libiai hadosztály Olaszországba történő visszavezénylése lenne.

Egyébként angol politikai körökben bizonyosra veszik, hogy az olasz-angol diplomáciai tárgyalások továbbfolytatása rövid időn belül újra elkezdődik. A tárgyalásokat optimiztikusabban ítélik meg, mint ezelőtt.

Tegnap Laval tárgyalta Cerutti párizsi olasz nagykövettel.

London, november 9. Az olasz-angol tengerészeti tárgyalásokon egyelőre a szempontokat tisztázzák.

Anglia november 18-án életbelépteti a szankciókat

London, november 9. Ma összeült György király jelenlétében az angol titkos tanács. Az ülésen hír szerint a megtörtént intézkedések életbeléptetésével fognak foglalkozni. Egyidejűleg hivatalosan tudatták az olasz kormányval, hogy a szankciókat Olaszországgal szemben november 18-án Anglia életbe lépteti.

Róma, november 9. A szabók és női divattermek vezetői mozgalmat indítottak abban az irányban, hogy a közönség bojkottálja a szankciós országokból származó modelleket. A vegyi ipar reprezentánsai a drogák és illatszerek importja ellen foglalt állást. A dohánykivitel is beültették. A jövőben csak közvetlen árucserénél lehet szó arról, hogy dohányra kiviteli engedélyt adjanak, már behozott új importárúk ellenében.

Laval kijelentette az újságíróknak, hogy a francia kormány tagjai között nincsenek ellentétek

Páris, november 9. Laval kijelentette az újságíróknak, hogy a kormány tagjai között nincsenek ellentétek. Ismételt felhívást intéz az összes francia polgárokhoz, fogjanak össze pártkülönbség nélkül a jelen nehézségeivel szemben.

Egyidejűleg a francia kormány hivatalos közleményt tett közzé, amely szerint

a kormány nem foglalkozott a rendelet-törvények módosításával. Kedden minisztertanács lesz, amely a kamara pénzügyi bizottsága által felvetett problémákkal fog foglalkozni. A kormány végig fogja vinni a megkezdett munkát. Természetesen a takarékoság szempontjait az egész vonalon érvényesíteni kívánják.

Még mindég áll a sztrájk a Dermatában

Nem járt sikerrel a Munkaügyi Inspektorátus békéltetése

Cluj, november 9. Az Uj Kelet tud. A hetek óta tartó Dermatá gyári sztrájk megszüntetésére tegnap délelőtt újabb tárgyalások voltak a munkaügyi inspektorátuson. Dr Chirila munkaügyi inspektor mindent elkövetett újrag is, hogy közelebb hozza egymáshoz a tárgyaló feleket. Ez azonban most sem járt sikerrel.

Sem a munkásság, sem a Dermatá igazgatóság nem volt hajlandó lényeges engedményre. Így aztán a sztrájk tovább folyik, de a békéltető tárgyalások sem szüntek meg, hanem hétfőn délelőtt folytatják azokat.

A sztrájkolók között most sem hagyott alá a bizakodó hangulat, annak ellenére,

TESTA
AZONNAL-CSILLAPÍT
INFLUENZÁNÁL
HÜLÉSNÉL-GÖRCÖK
IDEGZSÁBA-FEJFAJÁS

KAPHATÓ MINDENUTT

hogy a nehezen összehozott segélyekből csak szűkösen tengődnek. Remélik, hogy az igazgatóság mégis teljesíteni fogja követeléseiket már csak azért is, mert Erdély egyik legnagyobb üzeme nem állíthatja le huzamosabb időre a munkát.

— Kényszerleszállást végzett a Bucarestből—Telavivba repült pilóta. Bucarestből jelentik: Davidescu pilóta, aki Bucarestből Telavivba indult utnak, Alep poóból a következőket táviratozta az aviatikai miniszternek: Rossz idő miatt leszállani kényszerültem.

— A német kormány megvonta a működési engedélyt egy angol konzultól. Berlinből jelentik: A német kormány megvonta a működési engedélyt a hannoveri angol konzultól, aki túlépte hivatalos hatáskörét.

— A forgalmi adótörvény és módosítás magyarul kapható dr Mandel fordító irodában, Cluj, Memorandumul 24. Ára 50.—, vérdékre 60.— lej (bélyegben).

FRATERNITAS Könyv- és Lapkiadó R. T. nyomása Cluj, Strada Baron L. Pop 18
Telefon: 9-77.

CENZURAT

SELECT Jön! MOZGO **MARTHA EGGERT** legújabb slágeru **A SZŐKE CARMEN** zenés vigjáték Többi fészerepekben: **IDA WÜS - SLEZAK LEO**

Taka postala piatite in nu No. 224713/1

10. Telefon: Havonta 110, évre 600, egé félvre 12, og detések dísz KELET az dóság egyeti Cikkeink utány rás megjelölésé

Jag az éhe

Az éhiség átt kosság javára melletti folyik a A beszarabiai akik a legkésőbb nek, — okuk vol gelyakcióból nem ő niestelenségük A Jewish Colon biai zsidó késegt és kapott engedé Az engedélyt Visszavonták nem türi, hogy a zével mentsek zsidókat az össze A fasizma-ant agitációs ürügyet iragikus helyze kútrmégzés, a ferdtése. A zsid segélyezésére szá hárdok lettek, a akarja vásárolni oroszországi és nialzjon.

Tatarescu vég Eszébe jutott a Duca-kormány zsidó bevándorlá vácsoltak vérv niszterelnöknek a hazugságot.

De vajjon ug lés-e azért, hogy nem szünt meg, tebbé vált, még

A nemzeti pa a november 14-i miniszterelnök másfél századdal kor a parlament sa alatt dolgozó

Vajjon az ICA misítése nem u sajtó usztásánál sziót gyakorolni nek a szellemet

Es végül: a s újabb mesék m ürügylet fogaak Mindenestret: Es tartunk töl har, amely a n ágyában születl dültek, akiket m

Az áculó

Weimarban n fus: Friedrich N A náclik a m elhunyt nővért, z al érdemelte náci-érelmünek tékes csürés-cs schei gondolatv cölkitészeivel ö

Mondanunk se tetés csak egy, veit harakiri, va és opportunizmu Nietzsche fil hitörizmustól, né lítő trópusi vidé

Az az Überme dot, az elfinom hordozója volt, z örmester-típus é esett.

Nietzsche gyű és a háborút az ségének és szeré ugy, mint Goeth Ezzel szemben legnagyobb örm boruban látja rendű szellemis ban Németorszá

Nietzsche csak antiszemizmusr tokratikusabb n Elisabeth Nie német militariz tizmusra — s e nagyevű testv hagyatékát.

A náciizmusa